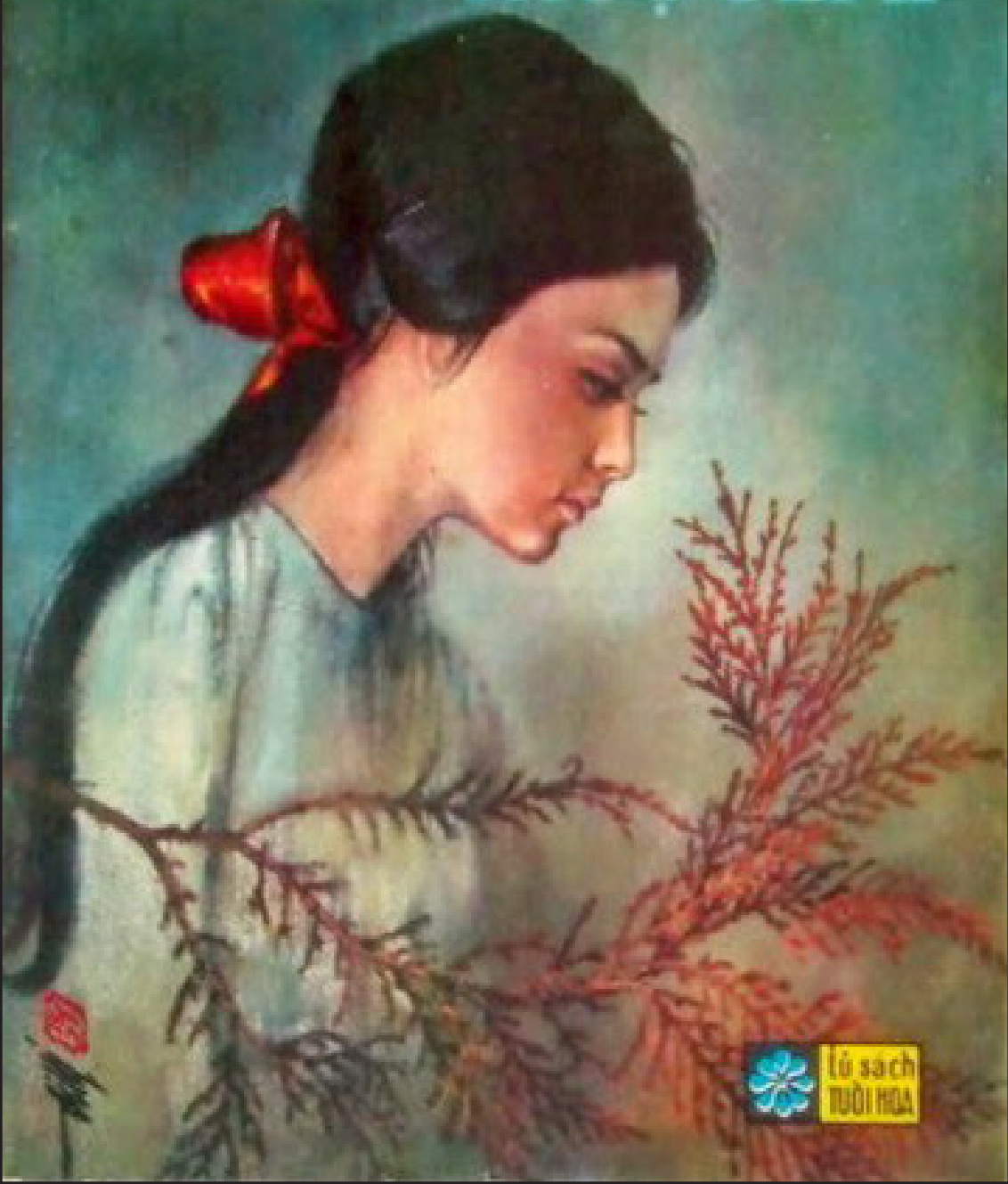

NGUYỄN THÁI HẢI

CHIỀU CLÀ THUỘC BÀI

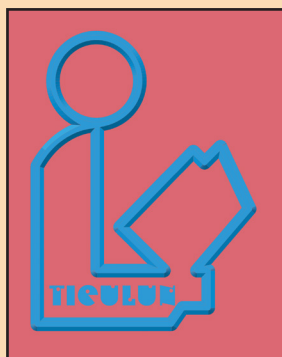

Lưu sách
TUỔI HÒA

CHIẾC LÁ THUỘC BÀI

NGUYỄN THÁI HẢI

CHƯƠNG I

Hôm nay tựu trường. Em thức dậy thật sớm, đầu hơn năm rưỡi thì phải. Mẹ em đang lúi húi rót dầu vào bếp để đun nước. Nghe tiếng chân em, mẹ quay lại :

- Sao không ngủ nữa Hương ? Còn sớm lắm mà !

Em bước đến ngồi xuống cạnh mẹ. Mẹ em dùng tay rót dầu để thăm chừng mực dầu trong bếp. Thấy đã đầy, mẹ vặn nút lại cho chặt. Em giúp mẹ một tay, đẩy nút chai dầu. Mẹ liếc nhìn em, vừa với tay lấy cái khăn treo gần đó. Mẹ lau tay rồi trao cho em. Trong lúc em lau tay, mẹ sửa lại cổ áo của em cho ngay ngắn. Mẹ bảo :

- Hương sốt ruột lắm phải không ? Ngày xưa mẹ cũng thế đấy ! Nghỉ hè ở nhà thì chỉ mong cho chóng đến ngày đi học. Nhưng Hương cứ để ý mà xem, đi học được một thời gian lại đổ khỏi ao ước được nghỉ.

Em hỏi :

- Tháng này có ngày lễ nào không mẹ ?

Mẹ em cười :

- Đấy ! Thấy chưa ? Chưa chi đã hỏi thăm ngày nghỉ rồi !

5 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em cười khúc khích.

Mẹ em châm lửa vào bếp rồi đặt ấm nước lên. Mẹ vừa điều chỉnh ngọn lửa vừa bảo em :

- Thôi, đi rửa mặt đánh răng đi chứ Hương !

Em ngồi nép sát bên mẹ :

- Để tí xíu nữa đi mẹ. Con muốn ngồi với mẹ một lúc đã.

- Muốn nói chuyện hử ? Được rồi. Nào ! Muốn nói chuyện gì với mẹ nào ? Cho mẹ biết đi !

- Thế mẹ thích nói chuyện gì ?

Liệu chừng ấm nước còn khá lâu mới sôi, mẹ em đứng dậy, dắt em đứng lên theo. Mẹ dẫn em đến cùng ngồi trên chiếc ghế mây đôi cũ kê dưới bếp. Mẹ hỏi :

- Hương để mẹ chọn đề tài phải không ?

Em ngồi gọn trong lòng mẹ, đáp :

- Vâng.

Mẹ em im lặng, ra vẻ suy nghĩ một chút rồi mới nói :

- Để xem nào... mẹ con mình sẽ nói chuyện...

Em tiếp :

- ... chuyện về ba đi mẹ.

Mẹ cúi nhẹ vào má em :

- Ô hay, Hương đã bảo là để mẹ chọn đề tài mà !

Em cười :

- Con quên... Thế mẹ chọn nhanh đi.

Giọng mẹ em chột nghiêm lại :

- Mẹ chắc chuyện này Hương không thích đâu.

Em ra vẻ cương quyết :

- Chuyện gì con cũng chịu mà.

- Thật nhé ?

- Vâng.

- Vậy thì mẹ con mình sẽ nói chuyện... chuyện học của Hương. Nhé ?

Em phụng phịu :

- Tưởng chuyện gì chứ ! Chuyện này chán chết.

- Đây ! Mẹ đã bảo mà. Mẹ biết Hương chẳng thích

7 | Chiếc Lá Thuộc Bài

nghe chuyện này bao giờ. Nhưng Hương cho mẹ hỏi câu này đã nhé ?

- Vâng. Mẹ hỏi đi.

- Hương có thương ba không nào ?

Em chớp mắt, nghĩ đến ba thật nhiều. Em hình dung ra hình ảnh ba em dạn dày sương gió. Ba đi hết nơi này đến nơi nọ, như cánh chim bay khắp bốn phương trời, chỉ thỉnh thoảng mới quay về tổ ấm cùng mẹ con em.

Em cúi đầu đáp nhẹ :

- Con thương ba nhiều lắm.

Mẹ em tiếp :

- Mẹ nói đến chuyện học của Hương là vì mẹ làm theo lời ba dặn mẹ đấy.

Em im lặng đợi nghe. Mẹ em nói :

- Ba dặn mẹ : ngày tựu trường của Hương ba không có nhà, mẹ phải thay ba mà nhắc nhở Hương cố gắng học hành. Ba không đòi hỏi Hương phải học thật giỏi, không bắt Hương phải đứng nhất, đứng nhì trong lớp. Nhưng ba muốn ít ra Hương cũng phải ở những hạng trung bình...

Mẹ em ngưng một chút rồi hỏi em :

- Năm ngoái, Hương đứng hạng bao nhiêu trong lớp ?

Em đáp rất nhỏ :

- Dạ, hạng bốn mươi lăm...

Giọng mẹ em đều đều :

- ... hạng bốn mươi lăm trên năm mươi học sinh !
Hương có biết là Hương đã khiến ba buồn lắm không?
Cả mẹ nữa. Mẹ đã bỏ ăn tối hôm ấy, sau khi nghe Hương báo cho biết thứ hạng của Hương trong lớp. Mẹ đã khóc vì tự thấy mình đã thiếu bổn phận, đã không lo lắng chăm sóc đến việc học của Hương. Hương biết không, lời ba dặn mẹ : « Phải nhắc nhở Hương cố gắng học hành », không phải chỉ mang ý nghĩa lời căn dặn bình thường đâu. Mẹ biết, đó là lời trách của ba với cả mẹ con mình...

Em vẫn còn cúi đầu. Mẹ em lại im lặng, chừng như muốn dò phản ứng của em. Thấy em không nói gì, mẹ tiếp :

- Phải nhắc nhở Hương cố gắng học hành. Ba trách mẹ. Nhưng với Hương, mẹ không trách gì cả. Mẹ chỉ muốn nói để Hương hiểu rằng : lúc nào ba mẹ cũng mong thấy Hương chăm học. Chỉ bấy nhiêu đó thôi.

9 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Hương hiểu ý mẹ chứ ?

Em gật đầu nhưng không đáp. Mẹ em cũng im lặng theo. Bầu không khí bỗng trở nên ngột ngạt khác thường.

Em thấy mình có lỗi lớn. Năm học vừa qua, quả thật em đã lơ là hết sức. Phần vì ba em phải đi hành quân liên miên, không còn thì giờ xem chừng việc học của em như trước nữa. Còn mẹ thì lại quá tin ở em. Em luôn nói với mẹ là em hiểu bài, em thuộc bài, em đã làm bài tập xong, em được điểm tốt. Trong khi sự thật không phải như thế. Phần khác, những trò chơi hấp dẫn của những nhỏ bạn đã lôi cuốn em nhập bọn. Hai lần, em dám nghỉ học để theo chúng đi chơi. Một lần khác, em mãi theo chúng chơi đùa quên cả giờ chơi đã hết, khiến sau đó với tội vào lớp trễ, cả bọn bị phạt đi cắm túc ngày chủ nhật. Và rồi, hậu quả cuối cùng của năm học : em đứng hạng bốn mươi lăm trên năm mươi !

Mẹ em nói :

- Bây giờ, mẹ chỉ muốn nghe Hương hứa với mẹ một lời thôi !

Em hỏi :

- Mẹ muốn con phải hứa gì ?

- Mẹ muốn Hương hứa với mẹ là năm nay, Hương sẽ chăm học.

- Vâng... con hứa với mẹ... con hứa năm nay con sẽ chăm học... (Giọng nói của em bỗng nghẹn ngào, có lẽ vì quá cảm xúc)... Mẹ... Mẹ tin con chứ ? Mẹ ?

Em nghe nóng bừng đôi mắt. Rồi không dần được nữa, em gục đầu vào ngực mẹ mà khóc. Em nghĩ nhiều đến ba mẹ cùng nỗi lo buồn của hai người.

Mẹ em ôm em, giọng dịu dàng :

- Nín đi Hương. Mẹ tin Hương rồi ! Mẹ biết Hương ngoan, luôn luôn nghe lời ba mẹ. Mẹ cũng nhận một phần lỗi nơi mẹ. Mẹ đã không chịu coi sóc kỹ càng việc học của Hương...

Em vẫn còn thút thít. Mẹ em bảo :

- Thôi ! Hương đi rửa mặt đánh răng đi chứ. Có lạnh để mẹ pha nước nóng cho. Nước sôi rồi kìa. Trời cũng đã hửng sáng.

- Thôi mẹ ạ, con rửa nước lạnh được rồi.

Em ngược nhìn ra ngoài trời. Màu nắng sớm đang lên, dần đuổi bóng đêm u tối. Hôm nay, ngày tựu trường. Năm học mới lại bắt đầu... Vâng ! Nhất định con sẽ học khá hơn năm ngoái. Con hứa sẽ chăm học. Mẹ tin con

11 | Chiếc Lá Thuộc Bài

mẹ nhé ! Ba yên lòng, ba nhé !

Em mặc chiếc áo dài mới. Em lớn hẳn ra không ngờ. Nghỉ hè chưa đầy ba tháng mà hôm sửa soạn quần áo để tựu trường cách nay một tuần, lúc ướm thử chiếc áo dài cũ, em đã phải ngạc nhiên thấy chiếc áo ngắn đi. Và mặc vào, em mới thấy chật chội quá chừng.

Thế là mẹ em phải vội đi mua vải về tự cắt may cho em chiếc áo dài khác. Chiếc áo em mặc hôm nay đây. Mẹ mỉm cười khen :

- Hương mặc áo mới nom xinh tề !

Em then đỏ mặt. Mẹ em còn hứa :

- Rồi mẹ sẽ may thêm cho chiếc nữa để mặc thay đổi. Máy chiếc áo cũ thì thôi, bỏ đó đi.

Mẹ đưa em đến tận cổng trường rồi mới chịu quay về. Trước khi quay gót, mẹ nhắc nhở :

- Cố học, Hương nhé !

Em gật đầu khẽ, ôm cặp trước ngực nhìn theo bóng mẹ xa dần.

Nhà em cách trường không xa, ở về phía mặt trời mọc. Nắng hồng cản ánh mắt nhưng em vẫn đứng lặng thinh dõi theo bóng mẹ. Lòng em miên man nghĩ đến

câu chuyện lúc sáng sớm nay cùng lời hứa của em với mẹ. Em tự bảo mình : « Nhất định mình sẽ học khá hơn năm ngoái ».

Chợt phía sau em có tiếng gọi :

- Ê ! Nhỏ Hương đó phải không ?

Em quay lại. Mắt nhìn về phía nắng hơi chói nên trong một thoáng, em chưa nhận ra người đối diện. Tuy nhiên, em nhận được ngay giọng nói quen thuộc của nhỏ Ngân, nhỏ bạn thân nhất của em. Nhỏ có tiếng là lém lỉnh, nghịch phá nhưng cũng rất tốt bụng, nhất là với em. Nhỏ Ngân nói :

- Trời ơi ! Mày mà tao tưởng ai. Tại cái áo mới này nè ! (Nhỏ nhìn khắp người em một lượt) Mày mặc áo mới coi lạ ghê vậy đó !

Em cười khoe :

- Mẹ tao mới may cho đó. Sao ? Được không ?

Nhỏ Ngân :

- Mẹ mày may thì nhất rồi !

Nói đoạn, nhỏ đến sát bên em, nắm tay em đưa lên mũi hít hà :

13 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Ôi chào ! Còn cả mùi băng phiến nữa chứ. Hôm nay chắc mây « nổi » nhất lớp rồi đó.

Em trêu bạn :

- Tao mà « nổi » nhất lớp ? « Nổi » nhì thì may ra...

- « Nổi » nhì ? - Nhỏ Ngân có vẻ ngạc nhiên.

- Ủ ! Mà mây biết ai « nổi » nhất lớp không ?

- Ai ? Mây nói tao nghe thử coi.

- Mây chứ còn ai nữa. (Em khúc khích cười) Nhất là lúc mây cười (em cười to) hớ cái răng sún thật « đẹp ».

Nhỏ Ngân đỏ mặt, néo em một cái đầu đięng :

- Đồ quỷ ! Mây trêu tao đó phải không ? Nhưng mà nè, « bản cô nương » cho nhà người biết điều này. Nhà người nói sai bét rồi. « Bản cô nương » đâu còn sún răng nữa...

Em chưa kịp nói thì nhỏ Ngân đã há miệng, chỉ tay vào chỗ chiếc răng sún trước kia : chiếc răng đã nhỏ. Nhỏ vẫn há miệng, ú ớ :

- ... ao... ồ.... ời...

Em bật cười khanh khách. Nhỏ Ngân cười theo.

Từ đằng xa có tiếng nhỏ Điệp :

- Có chuyện gì mà vui vẻ vậy ? Hương ! Ngân !

***

- Nguyễn Thùy Hạnh ! Trương Thị Mỹ Hiếu ! Đặng Tuyết Hồng ! Hoàng Bảo Hương !

Em theo chân bọn nhỏ Hạnh, Hiếu, Hồng cùng bước vào lớp. Bà giám thị chỉ tay về phía chiếc bàn thứ hai dãy trái và nói :

- Bôn đưa đến ngồi bàn đó. Mau đi !

Em giành ngồi đầu bàn, phía lối đi giữa lớp. Nhỏ Hạnh cũng đòi ngồi chỗ này. Hai đứa, chẳng đứa nào chịu nhường đứa nào.

Thấy hai đứa em còn đứng chưa chịu ngồi vào chỗ, bà giám thị quay vào lớp hỏi :

- Chuyện gì vậy ?

Nhỏ Hạnh rất sợ bị la, đành chịu thua em. Nhỏ qua ngồi đầu bàn bên kia. Trước khi đi qua bên ấy, nhỏ dọa em :

- Đừng hòng tao cho coi bài !

15 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em trề môi đáp :

- Không cần !

- Rồi coi ! Chỉ sợ lại có lúc năn nỉ tao !

Cái mặt nhỏ Hạnh nghinh lên dễ ghét. Nhỏ ỷ học giỏi nhất lớp mà !

Em quay sang nói chuyện với nhỏ Hiếu ngồi cạnh trong lúc bà giám thị tiếp tục gọi tên để sắp chỗ ở ngoài hành lang lớp. Em nói với Hiếu :

- Năm nay nhà trường bày đặt ghê ! Tụi mình hết được tự do chọn chỗ ngồi trong lớp như năm ngoái.

Nhỏ Hiếu than :

- Tao rầu ghê Hương ơi ! Tao đã hẹn với con Phương là năm nay hai đứa tao sẽ ngồi cạnh nhau. Vậy mà...

- Tao cũng vậy, tao với con Ngân cũng hẹn với nhau...

- Nè Hương ! Hay là chút nữa mình xin đổi chỗ. Con Ngân ngồi kế con Phương. Tao sẽ xin đổi chỗ với con Ngân, được không ?

- Nhưng... làm sao xin đổi chỗ được ?

Vừa lúc này, nhỏ Ngân được bà giám thị gọi tên đi ngang. Em nói khẽ với nhỏ ấy :

- Ê ! Kiếm cách xin đổi chỗ lên đây với tao nghe !

Nhỏ gật đầu :

- Yên chí đi, thế nào tao cũng lên ngồi cạnh mày mà.

Em nhìn theo nhỏ Ngân. Nhỏ ấy ngồi bàn năm dãy trái. Cạnh Ngân là nhỏ Phương. Em nói với Hiếu :

- Đợi một chút, con Ngân nó sẽ kiếm cách đổi chỗ với mày.

Gì chứ về cái tài khôn vặt thì trong lớp chẳng đứa nào bằng nhỏ Ngân. Vì thế, nghe em nói, nhỏ Hiếu có vẻ yên lòng. Nhỏ ôm cặp vào lòng chờ đợi. Em nhìn về phía bà giám thị, sốt ruột. Còn đâu hơn chục đứa nữa mà bà cứ nhún nhún gọi từng tên :

- Đỗ Bích Thu !

Nhỏ Thu ôm cặp bước vào lớp. Qua khỏi cửa, nhỏ bước nhanh về chỗ. Bà giám thị nhìn theo mắng :

- Này ! Làm gì mà vội vậy hả ? Con gái là phải dịu dàng, đoan trang chứ ai lại đi đứng như vậy. Khua guốc ầm cả lên kia. Đứa nào cũng như vậy, có ngày sập lầu mất thôi...

Cả lớp cười ồ. Nhỏ Thu nhún vai, nói một mình nhưng vẫn đủ để mọi người nghe được : « Sập lầu thì xây lại

17 | Chiếc Lá Thuộc Bài

chứ có gì mà lo ».

Bà giám thị nghe được nhưng làm ngơ.

Bỗng nhiên em nhớ đến lần đi cấm túc năm ngoái. Lần ấy, năm đứa bị cấm túc là nhỏ Ngân, Điệp, Nga, Thu và em. Chính bà giám thị là người đã canh chừng năm đứa em. Bà áp dụng thật đúng nghĩa hai chữ « Cấm túc », bắt năm đứa ngồi một chỗ, không cho đi đâu cả. Ác một cái nữa là bà lại không bắt chép phạt như những bạn khác thường bị, mà chỉ bắt tụi em ngồi khoanh tay im lặng. Thử hỏi suốt một buổi sáng cứ ngồi như vậy, làm sao tụi em chịu nổi. Nhỏ Thu chịu trận được chừng nửa giờ thì đã có vẻ khó chịu lắm rồi. Nhỏ đứng dậy thưa :

- Thưa cô, xin phép cô cho em ra ngoài một chút ạ.

Bà giám thị lắc đầu :

- Không đi đâu hết !

- Nhưng thưa cô, em... em nhột bụng quá !

Vừa nói, nhỏ vừa nhăn nhó ra dáng khó chịu lắm. Bà giám thị có vẻ không tin nhưng đành phải cho nhỏ ấy đi.

- Được, tôi cho phép. Nhưng tôi kỳ hẹn cho mười phút sau là phải có mặt ở đây, nghe chưa ?

Nhỏ Thu vâng dạ rồi chạy nhanh ra khỏi phòng trực. Bà giám thị nhìn theo khẽ lắc đầu khi thấy nhỏ Thu chạy về phía hàng rào trường, nơi có một cái quán nhỏ. Bà muốn theo để bắt quả tang nhưng còn kẹt bốn đứa em, nếu bỏ đi, tội em khác nào như được sổ lòng ?

Một lúc sau nhỏ Thu về. Bà giám thị hỏi :

- Mày đi mua đồ ăn phải không ? Vậy mà dám nói dối là... nhột bụng.

Nhỏ Thu ra vẻ ngạc nhiên :

- Thừa cô... thì em nhột bụng thật đấy chứ !

- A ! Còn dám ngang nhiên nói thế nữa ? Gan quá rồi...

- Thừa cô, em nhột bụng thật mà... Tại vì từ sáng đến giờ, em chưa ăn gì cả nên cái bụng nó mới... nhột, mới đòi ăn... em xin phép cô, chính cô bằng lòng cho em đi mà...

Bà giám thị thở dài, lắc đầu :

- Thôi, về chỗ đi, con quỷ nhỏ ! Mày đúng là gan cóc tía. Dám trêu tao nữa chứ...

Nhỏ Thu cười đắc chí, bước về chỗ ngồi thật ngoan. Em huých tay nhỏ nói khẽ :

19 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Mà chơi chữ được đấy ! Tao khen.

Nhỏ đáp :

- Chưa hết đâu, còn nữa...

Rồi nhỏ rút một tay khỏi bàn, vén vạt áo dài lên. Em hồi hộp theo dõi, suýt chút nữa em phải kêu lên mừng rỡ. Một bịch ni lông đựng đầy me ngâm !

Bịch ni lông đựng đầy me ngâm ấy đã đưa nhỏ Thu lên địa vị của nhỏ Ngân trước kia, cầm đầu cả bọn chọc phá thầy cô, bạn bè. Nhỏ Ngân bị « mất chức » nên cay cú, thi đua với nhỏ Thu bày đặt những trò ngày càng quá quắt hơn. Hai nhỏ nổi tiếng trong cả lớp. Phần các nhỏ Diệp, Nga và em, vì cùng chơi với hai nhỏ Thu, Ngân nên cũng có chút ít tên tuổi.

Vừa rồi, ngay đầu năm học, nhỏ Thu đã tỏ ra lì lợm chẳng kém gì năm ngoái. Sự việc khiến em nhớ đến những lời của mẹ. Nhỏ Thu vẫn tinh nghịch như năm vừa qua, hằn nhỏ Ngân không chịu kém. Nếu nhỏ Ngân ngồi cạnh em, thế nào em cũng bị lôi kéo vào những trò nghịch phá không tốt. Mà như vậy thì làm sao em giữ được lời hứa với mẹ ? Em biết, ở gần một người không tốt, nếu mình không thuyết phục được họ, ắt sẽ bị họ cuốn theo. Em sợ nếu có nhỏ Ngân ngồi cạnh mà em sẽ không thể thực hiện được ý định học hành chăm chỉ của

mình. Không giữ được lời hứa với mẹ, em sẽ có lỗi biết chừng nào ! Ba mẹ em sẽ buồn biết bao nhiêu !

Tự nhiên, em thầm mong cho nhỏ Ngân đừng xin đổi lên ngồi cạnh em được. Em chìm trong ý nghĩ rằng mình sẽ học thật giỏi để ba mẹ được vui lòng. Em nhìn sang nhỏ Hạnh, nhỏ ấy đã lấy tập ra để sẵn trên bàn, ngồi khoanh tay im lặng. Mặt nhỏ ấy nghiêm lại. Hèn chi, nhỏ Ngân chẳng hay gọi đùa Hạnh là « Bà cụ Hạnh ». Nhưng nhỏ Hạnh có một điểm đáng nể phục là học rất giỏi. Em bỗng ao ước mình được như nhỏ Hạnh. Nếu năm nay em đứng hạng cao trong lớp ? Nếu năm nay em được lãnh thưởng như nhỏ Hạnh ?

Bà giám thị hỏi :

- Có đứa nào khiếu nại gì không ?

Em quay xuống nhìn nhỏ Ngân, thầm mong nhỏ đừng giơ tay lên. Nhưng không, Ngân đã giơ cao tay. Bà giám thị hỏi :

- Khiếu nại gì ?

Nhỏ Ngân đứng lên :

- Thừa cô, em nhìn chữ trên bảng không rõ ạ.

Bà giám thị nheo mắt :

21 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Cận thị à ?

Có mấy tiếng cười khúc khích vang lên. Cả lớp cùng nhìn về phía nhỏ Ngân. Nhỏ Điệp từ bàn hai dãy phải quay xuống phía nhỏ Ngân nói :

- Nó cận thị hai độ đó cô ơi !

- Cận thị hai độ à ? Sao không đeo kính ? - Bà giám thị hỏi.

Nhỏ Điệp nói vuốt đuôi :

- Ồ, cận thị sao không đeo kính, mầy ?

Nhỏ Ngân hất mặt về phía bạn :

- Im mầy...

Rồi quay về phía bà giám thị, nhỏ đáp :

- Thưa cô, mắt em lên độ, em đi thay kính chưa kịp lấy về ạ.

Bà giám thị tin lời Ngân. Nó trả lời cứ như thật, tỉnh queo. Bà nói :

- Được rồi, thế bây giờ muốn đổi lên chỗ nào ?

- Thưa cô, cỡ bàn hai ạ.

Nói rồi nhỏ Ngân nháy mắt với em. Em bỗng dùng dằng giữa hai ý nghĩ : muốn và không muốn để nhỏ Ngân lên ngồi cạnh mình.

Bà giám thị hỏi :

- Có đưa nào ở bàn hai chịu đổi chỗ không ?

Nhỏ Ngân nhìn em ra ý thúc giục. Một giây thoáng qua, em hành động với cái đầu trống rỗng. Em bảo nhỏ Hiếu ngồi cạnh :

- Mày đưa tay xin đổi chỗ đi Hiếu.

Nhỏ Hiếu vốn nhát, em đã nói vậy mà một chút sau, nhỏ mới dám đứng lên, rụt rè nói :

- Thưa cô, em xin đổi chỗ...

Bà giám thị gật đầu.

Nhỏ Ngân hí hửng ôm cặp lên đổi chỗ với nhỏ Hiếu. Em thoáng thấy lo sợ khi nghĩ đến viễn ảnh việc học của mình không như ý ba mẹ mong muốn chỉ vì có nhỏ Ngân ngồi cạnh.

Nhưng rồi nhỏ Ngân đã khiến em quên ngay sự lo sợ ấy. Nhỏ nói với em :

- Mày thấy tao tài chưa ?

23 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Tao chịu thua mày đó.

Nhỏ Hồng hỏi :

- Mày cận thị hai độ từ bao giờ vậy Ngân ?

Nhỏ Ngân che miệng cười :

- Tao cận thị cách đây... năm phút !

Vừa nói, nhỏ vừa liếc nhìn bà giám thị lúc bấy giờ đang sắp lại chỗ ngồi cho bọn nhỏ Cẩm Chương. Xong xuôi đầu đấy, bà căn dặn cả lớp :

- Bây giờ, cả lớp ngồi im đợi thầy cô tới. Đứa nào nói chuyện gây ồn ào, cả lớp sẽ bị phạt chung. Nghe rõ chưa nào ?

Mấy chục cái miệng đáp « rõ » thật lớn.

Nhưng bà giám thị chỉ vừa đi khuất, lớp đã ồn hẳn lên.

Nhỏ Điệp nói vọng lên :

- Nè Ngân ! Mày phải nhớ ơn tao đó nghe chưa. Nhờ tao nói thêm cho, mày mới được đổi chỗ.

Nhỏ Ngân đứng dậy, lấy một bàn tay che mắt, mắt neho lại, đóng trò như một người cận thị thiếu kính :

- Ai nói gì vậy ? Điệp đó hả ? Cám ơn mày nhiều lắm nghe !

Mấy đứa cùng bật cười.

Nhỏ Phương ngây thơ hỏi :

- Mày cận thị thiệt không hả Ngân ?

- Thế mày tin là tao bị cận thị à ?

- Chẳng lẽ mày dám nói láo với bà giám thị sao ?

- Ủa ! Mày tưởng tao ngán bả à ?

Nhỏ Hạnh ra điệu bà cụ :

- Nè ! Tụi bay làm ồn, cả lớp bị phạt bây giờ.

Nhỏ Hồng tiếp thêm :

- Tụi bay phải biết : nếu tụi bay không muốn bị phạt thì cũng đừng làm gì để người khác bị phạt chớ ! Kỷ sở bất dục vật thi ư nhân ¹ mà !

Em bùm miệng cười :

- Con Hồng nó xỏ Nho, Ngân ơi !

- Nho gì ?

---

¹ Điều gì mình không muốn thì đừng làm cho người.

25 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Nho... thúí !

Nhỏ Hồng nghe lọt tai hết. Vừa nói thêm một câu để lấy lòng nhỏ Hạnh - có lẽ để mong nhỏ Hạnh cho chép bài sau này - đã bị bọn em trêu, nhỏ tức lắm thì phải. Nhỏ « xí » một tiếng rồi quay sang nói chuyện với nhỏ Hạnh. Hai « bà cụ » nói chuyện thật khẽ.

***

Một lúc sau, cô giáo mới bước vào lớp. Cả lớp vụt im lặng, cùng đứng lên chào cô. Cô cho ngồi xuống, sự ồn ào trở lại liền sau đó. Có những tiếng thì thào :

- Đố tụi bay cô dạy môn gì ?

- Quốc văn !

- Vạn vật !

- Xời ời ! Cô hiền thế kia mà bay dám bảo cô dạy quốc văn với vạn vật à ? Cô dạy nhạc thì có.

- Ê tụi bay ! Cô vẽ mắt !

- Cô đi guốc cao gót bay ời !

Cô giáo mới gõ thước xuống mặt bàn. Lớp tạm im lặng đôi chút. Cô tự giới thiệu :

- Cô tên là Viên, Thục Viên. Năm nay, cô sẽ dạy các em môn toán !

Cả lớp chung hứng rồi lại nhao nhao lên :

- Cô dạy toán bay ơi !

- Cô đừng bắt tội em làm toán nhiều nghe cô, tội nghiệp tội em lắm.

- Cô đừng kêu tội em lên bảng nghe cô. Lên bảng mà không thuộc bài, mắc cỡ lắm.

- Cô cho chép bài ngắn thôi nghe cô. Tội em thông minh lắm (?). Học ít mà hiểu nhiều.

Cô Thục Viên lại phải đập thước để giữ trật tự :

- Các em im lặng đi. Những chuyện như chép bài, làm toán, lên bảng... cô sẽ cho các em biết sau. Còn bây giờ cô muốn biết qua về lớp các em một chút...

Cả lớp tranh nhau khoe :

- Lớp tội em học giỏi nhất trường đó cô ơi !

- Lớp tội em cũng ngoan nhất trường đó cô.

- Cô ơi, năm ngoái tội em thi hát giành được mấy giải nhất đó cô.

27 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Cô Thục Viên cười :

- Cô sẽ kiểm tra lại tất cả những gì các em vừa tự giới thiệu, nếu đó không phải là sự thật thì các em đừng có trách cô là nghiêm khắc...

- Thừa cô... nếu không giỏi nhất trường thì cũng gần như vậy...

- ... không ngoan nhất thì cũng nhì ba gì đó cô ơi...

Cô Thục Viên chắc thừa thông minh để hiểu được sự thật qua mấy câu giảm dần thành tích đã khoe ! Cô hỏi :

- Năm ngoái ai đứng nhất lớp ?

- Con Hạnh kia cô !

- Nó hay khóc lắm cô ơi !

- Nó sợ lên bảng lắm cô ơi. Mỗi lần lên bảng là nó run cầm cập như người bị sốt rét...

Hạnh đứng lên. Cô Thục Viên hỏi nó :

- Em đứng đầu lớp phải không ? Tốt lắm ! À, còn điều này nữa, riêng môn toán, em hạng mấy ?

- Thừa cô, em cũng hạng nhất.

- Tốt lắm. Cô mong rằng năm nay em giữ vững được thành tích của mình. Cố gắng nghe Hạnh. Thôi, em ngồi xuống.

Em nghe chừng tiếng mẹ em đâu đây : « Cố học, Hương nhé !» Em thấy thèm thuồng được như nhỏ Hạnh. Con nhất định, vâng, con nhất định sẽ cố gắng hết sức để ba mẹ được vui. Con đã hứa, con sẽ nhớ lời hứa...

Trên kia, cô Thục Viên bắt đầu điểm danh. Tiếng cô trong và rõ :

- Nguyễn Ngọc Ánh !

Em mở cặp lấy tập ra. Mẹ em mua cho em toàn giấy bao tập màu xanh lá cây. Mẹ bảo màu xanh là màu hy vọng. Mẹ hy vọng em sẽ học thật khá mà !

- Hoàng Bảo Hương !

Nhỏ Ngân huých tay em :

- Cô gọi mày kia !

Em giật mình đứng dậy. Cô Thục Viên bỗng nhìn em chăm chăm. Em lo sợ cô phạt mình về tội lơ đãng trong lúc cô điểm danh, cô gọi mà không hay biết. Nhưng rồi cô hỏi em :

29 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Em tên là Bảo Hương ?

Rất ít khi em nghe người khác gọi tên em bằng hai chữ. Bỗng dưng tiếng gọi « Bảo Hương » khiến em nghe là lạ, như tên của một ai khác. Có điều, tiếng gọi của cô Thục Viên dịu dàng, thân mật. Em đáp :

- Thưa cô phải.

- Nhà em có ở gần trường không ?

Em ngạc nhiên thấy cô hỏi chuyện mình. Em đáp :

- Thưa cô cũng không xa lắm.

Có lẽ đoán được tâm trạng của em, cô kể :

- Cô hỏi có hơi tò mò một chút. Bởi vì Bảo Hương khá giống đứa em gái của cô...

Nhỏ Ngân nhéo khế vào tay em :

- Mày ngon lành rồi Hương ơi. Thế nào mày cũng được cô cưng nhất lớp.

Cô Thục Viên đã cho em ngồi xuống. Cô đã nhìn vào sổ chuẩn bị gọi tên một đứa khác. Chợt cô ngẩng lên :

- À này Bảo Hương, năm ngoái em đứng hạng mấy trong lớp ?

Em đứng lên nhìn cô và chợt thấy ghen lòi, đôi mắt cay cay. Em nhớ đến mẹ em, nhớ đến ba em. Em nhớ đến con số bốn mươi lăm đáng tủi hổ.... Nước mắt em lăn trên má, không sao ngăn nổi.

Giọng cô Thục Viên đầy ngạc nhiên :

- Kìa, em sao vậy Bảo Hương ?

Nhỏ Ánh đứng lên đáp thay em :

- Thừa cô, năm ngoái nó đứng hạng bốn mươi lăm...

Cô hiểu. Tiếng « à » không thoát thành âm thanh, miệng cô hơi hé tròn thật xinh. Cô bảo em :

- Cô xin lỗi. Bảo Hương ngồi xuống đi.

Rồi cô gọi tên những đứa kế tiếp. Tiếng cô vẫn trong và rõ. Nhỏ Ngân bảo em :

- Mày kỳ khôi chưa. Có vậy mà cũng khóc !

Em nói với nhỏ ấy một câu mà chỉ riêng em mới hiểu thật đầy đủ nghĩa :

- Năm nay tao sẽ học giỏi cho mày coi !

Nhỏ Ngân ngạc nhiên. Đôi mắt nhỏ ấy mở tròn !

CHƯƠNG II

Ai là Nguyễn Thùy Hạnh ?

Nhỏ Hạnh đang nói chuyện với nhỏ Hồng, nghe thầy hỏi, vội vàng đứng lên. Thầy Phiên dạy lý hóa, cầm tờ bài làm của nhỏ Hạnh lật xem qua một lượt, nói :

- Bài làm của em khá lắm.

Rồi thầy giơ tờ bài làm ra phía trước. Nhỏ Hạnh lên lấy về. Cả lớp nhìn nó ao ước, thèm thường.

Em hồi hộp quá. Bài kiểm tra này em làm suôn sẻ và hy vọng mình sẽ được gọi tên sau nhỏ Hạnh không lâu. Tuần trước, làm bài được, về nhà, em đem chuyện kể khoe mẹ. Mẹ em nói : « Mẹ tin thế nào bài của Hương cũng được nhiều điểm. Tháng đầu năm học này, mẹ chúc Hương được xếp hạng cao. Hương chịu không nào ? » Em nhoen miệng cười thật tươi rồi hôn lên má mẹ một nụ hôn thật dài.

- Đặng Tuyết Hồng !

Nhỏ Hồng đứng lên, vẻ mặt thật tươi vui. Em nói với nhỏ Ngân :

- Sao tao nghi con Hồng quá. Chắc con Hạnh cho nó chép bài.

Nhỏ Ngân nhìn em không nói. Em ngạc nhiên bắt gặp ánh mắt là lạ của nhỏ. Em nhìn thầy Phiên. Thầy cũng khiến em ngạc nhiên không kém. Thầy chưa trả tờ bài làm cho nhỏ Hồng, cũng không nói gì. Thầy nhú mày nghĩ ngợi gì đó. Rồi thầy lấy thêm tờ bài làm kế tiếp, đọc tên :

- Lê Thị Ngân !

Nhỏ Hồng định ngồi xuống nhưng thầy Phiên vừa trông thấy nhỏ Ngân đứng lên thì khoát tay ngăn lại :

- Em Hồng đứng yên đó !

Cả hai nhỏ Hồng, Ngân cùng tái mặt. Em chưa kịp đoán hiểu đầu đuôi ra sao thì đã phải đứng bật lên vì thầy Phiên gọi :

- Hoàng Bảo Hương !

Đến lúc đứng lên cạnh hai nhỏ Hồng, Ngân, em mới lơ mơ đoán hiểu chuyện. Có lẽ hai nhỏ Hồng, Ngân chép bài làm của nhỏ Hạnh. Thầy Phiên chấm bài đã nghi ngờ. Khi biết rõ ba nhỏ này ngồi cạnh nhau, thầy mới tin là điều nghi ngờ của mình đúng. Phần em, số điểm cao và việc em ngồi chung bàn với ba nhỏ kia có lẽ đã khiến thầy Phiên nghĩ rằng em cũng chép bài của bạn.

33 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Cả lớp nhìn ba đứa chúng em. Em thấy mình như một tội nhân. Mặt em bừng đỏ, tay chân như thừa thãi.

Thầy Phiên nói :

- Tôi hiểu hết rồi ! Em Hạnh ! Em đứng lên cho tôi hỏi.

Nhỏ Hạnh, mặt không còn giọt máu, đứng lên. Nhỏ mếu máo :

- Thừa thầy... oan cho em lắm....

Thầy ngắt lời :

- Oan hay không chút nữa em sẽ biết. Bây giờ, cả bốn em nghe tôi hỏi đây. Có phải các em đã chép bài làm của nhau không ? Ai là người làm bài được ? Ai là người chép lại của bạn ?

Nhỏ Hạnh gạt nước mắt :

- Thừa thầy... em không chép bài của ai cả. Em tự làm lấy....

Em nuốt nước bọt, cố giữ lấy bình tĩnh nói :

- Thừa thầy, em cũng vậy...

Nhỏ Ngân và nhỏ Hồng thì lặng thinh. Thầy Phiên hỏi :

- Còn hai em kia, sao chưa kêu oan ?

Nhỏ Hồng líu lười lại :

- Thừa thầy... em cũng bị.... oan....

Thầy cầm ba tờ bài làm của Hồng, Ngân và em, bước xuống bàn hai. Thầy bảo nhỏ Hạnh :

- Em cho tôi mượn lại tờ bài làm của em.

Nhỏ Hạnh chần chờ, nhỏ nhìn thầy Phiên với ánh mắt van lơn. Nhưng thầy đã quát :

- Em có đưa hay không thì bảo ?

Nhỏ Hạnh hoảng hốt, trao tờ bài làm của mình cho thầy Phiên rồi bùng mặt khóc nức nở. Thầy Phiên trở lại bục gỗ, nói với cả lớp :

- Cả bốn em cùng chối tội. Được, tôi sẽ trưng bằng cứ. Nhưng trước hết, tôi thấy cần nói cho các em biết rằng ngay khi chấm bài, tôi đã nghi ngờ các em xem bài của nhau rồi. Có điều vì chưa biết chỗ ngồi của các em, tôi chưa thể kết luận. Bây giờ chuyện đã quá rõ ràng. Bốn bài nhiều điểm nhất lớp là của bốn em ngồi cùng bàn !

35 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Cả lớp im lặng. Ba nhỏ Hạnh, Hồng, Ngân cúi gằm mặt chờ xem thầy trung bằng có. Chỉ có em, em thấy ức lòng quá, rồi lên không biết phải đối phó ra sao nữa.

Trên kia, thầy Phiên tiếp tục nói :

- Tôi sẽ đọc cho cả lớp nghe bài làm của bốn em này. Câu thứ nhất em Hạnh viết : « Người ta đổ một lít nước vào bình A, có nghĩa là đổ vào bình A một khối nước có thể tích là 1m^3 , sửa lại thành 1dm^3 ». Bài của em Hồng cũng tương tự thế, chỗ cuối cùng 1m^3 sửa thành 1dm^3 . Em Ngân nữa cũng sửa y hệt. Sang câu thứ hai em Hạnh viết : « Vậy chiều cao khối nước trong bình B, bôi đen, sửa lại là bình A... » Em Hồng cũng sửa B thành A. Em Ngân cũng vậy, sửa B thành A...

Em lên tiếng :

- Thưa thầy, xin thầy xem bài của em.

Thầy Phiên lật tờ bài làm của em, đọc :

- Câu thứ nhất của em Hương : Đổ một lít nước vào bình A tức là ta đổ một thể tích nước là 1dm^3 ... Câu thứ hai... do đó, chiều cao cột nước trong A là....

Thầy nhỏ giọng dần, xem lại mấy lần đoạn bài làm của em. Em hồi hộp và hy vọng thầy nhận ra rằng bài làm của em khác hẳn với bài làm của ba nhỏ kia. Thầy

nói :

- Bài làm của em Hương... tôi công nhận bài của em không giống bài của ba em kia...

Em mừng rỡ :

- Xin thầy xét lại cho em.

- Nhưng...

- ...

- ... tôi vẫn có thể kết luận là em chép bài của bạn.

Em đỏ mặt vì uất ức :

- Thưa thầy.... vì sao ?

- Tôi nghĩ rằng em đã khôn ngoan hơn hai em Hồng và Ngân. Em đã sửa lời văn, cách trình bày, đồng thời biết tránh những chỗ sai. Nhờ vậy bài của em mới không giống với ba bài kia.

- Thưa thầy, quả thật em vô tội.

- Em im đi. Em tưởng trò trẻ con của em có thể qua mặt tôi được ! Em tưởng tôi không biết em là một học sinh thế nào sao ? Có phải năm ngoái em đứng gần cuối lớp không ?

37 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Rồi thầy Phiên không để cho em kịp nói gì thêm, gọi lớn :

- Hạnh !

Nhỏ Hạnh :

- Dạ ! Thầy gọi em.

- Có phải em làm bài rồi em cho em Hồng chép lại không ?

- Thưa thầy, xin thầy tha cho em....

- Tôi hỏi sao em không trả lời ? Có phải em cho em Hồng chép bài không ?

- Dạ... thưa thầy... phải...

- Tốt ! Bây giờ tới em Hồng. Em nói đi, em Hạnh nói có đúng sự thật không ?

Nhỏ Hồng áp úng đáp :

- Dạ thưa thầy... đúng...

- Còn em Ngân, có đúng là em chép bài của em Hồng không ?

Nhỏ Ngân đáp, giọng muốn khóc :

- Dạ phải...

- Rồi em cho em Hương chép lại ?

Nhỏ Ngân liếc nhìn em. Em nhìn lại. Thầy thúc giục :

- Em nói thật cho tôi biết coi, Ngân.

- Thưa thầy, việc này thì em không rõ. Em không để ý nên không biết.

- Em muốn bênh vực cho em Hương phải không ? Tôi biết, hai em chơi thân với nhau từ năm ngoái, có đúng không ?

- Thưa thầy đúng. Nhưng chuyện đó và chuyện này không liên quan với nhau....

Thầy Phiên có vẻ giận trước câu trả lời có lý của nhỏ Ngân. Thầy gật gật đầu :

- Được rồi. Em Ánh, em là trưởng lớp, em hãy cho tôi biết em nghĩ gì về việc này ?

Nhỏ Ánh đứng lên, run giọng :

- Thưa thầy... nghĩa là sao ạ ?

- Nghĩa là em có nghĩ rằng em Hương đã chép bài của em Hạnh qua trung gian em Ngân hay không ?

- Thưa thầy...

39 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Nhỏ Ánh liếc nhìn em. Em nhìn lại nhỏ mà lo sợ. Hồi đầu năm học, nhỏ có hỏi mượn em hai chục nhưng em không cho vì biết tính nhỏ ấy, hỏi mượn thì dễ chứ khi trả, thế nào nhỏ cũng hện lần, hện lượ. Không mượn được tiền, nhỏ có vẻ giận em lắm thì phải..

Thầy hỏi :

- Sao ?

Nhỏ Ánh đáp vội :

- Thừa thầy... có !

Thầy nói với em :

- Đó, em thấy chưa ? Chính trưởng lớp là bạn của em mà còn nghĩ như tôi nữa là...

Rồi như muốn tỏ ra vô tư hơn nữa, thầy hỏi cả lớp :

- Ngoài trưởng lớp ra, trong lớp còn những ai nghĩ như thế, các em cứ mạnh dạn giơ tay lên cho tôi biết ý kiến.

Năm sáu cánh tay rụt rè đưa lên rồi hạ nhanh xuống. Thầy lại hỏi :

- Những ai cho rằng em Hương vô tội ?

Không một cánh tay nào dám đưa lên sau câu hỏi của thầy Phiên. Thầy nhìn em khá lâu :

- Em Hương ! Tôi nghĩ rằng em nên nhận tội của mình thì hơn.

- Thưa thầy, em vô tội...

Nhỏ Ngân nói khẽ với em :

- Sao mày lì vậy ? Mày cứ nhận lỗi đi. Nếu thầy phạt thì cả bốn đứa cùng chịu chứ một mình mày chịu sao mà sợ ?

Em cắn răng, lắc đầu.

Trên kia thầy Phiên thấy em im lặng, thầy cũng im lặng theo. Có lẽ thầy đang nghĩ cách để xử em. Cả lớp không một tiếng động. Tiếng thầy giáo lớp bên cạnh giảng bài nghe rõ mồn một.

Khá lâu, thầy mới nói :

- Thôi được, nếu em không nhận lỗi thì tôi sẽ không phạt em. Nhưng như vậy không có nghĩa là em vô tội. Từ nay trở đi, tôi sẽ đặc biệt chú ý đến em. Em học giỏi, học khá hay học dở, thời gian sẽ trả lời. Và, khi nào tôi có đủ bằng cứ rằng em chỉ là một học sinh lười, dở, chúng ta sẽ trở lại chuyện này. Khi đó, tôi sẽ phạt em thật nặng về vụ hôm nay. Em bằng lòng chứ ?

41 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em gật đầu, môi mím chặt. Thầy ra lệnh :

Các em ngồi xuống hết đi. Em trưởng lớp !

- Dạ.

- Em đem trả bài cho các bạn.

Nhỏ Ánh lên đón lấy xấp bài làm. Nhỏ không trả tận tay em tờ bài làm của em mà trao cả bốn tờ của nhỏ Hạnh, Hồng, Ngân và em cho nhỏ Hạnh. Nhỏ Hạnh thấy cho em. Em cầm tờ bài làm của mình với con số mười bảy bằng bút bi màu đỏ. Nó là kết quả của công sức chính em, nhưng nó lại bị nghi ngờ. Em bậm môi. Em không muốn khóc. Em muốn thời gian trôi thật nhanh để em có thể chứng minh với thầy Phiên. Em không muốn khóc. Nhưng nước mắt vẫn lăn dài trên má em.

Tiếng thầy Phiên vang lên :

- Tôi quên. Phần ba em Hạnh, Hồng, Ngân, tôi trừ mỗi em ba điểm.

Có tiếng nhỏ Hạnh khóc tấp tức.

***

Thầy Phiên quát :

- Tôi không bằng lòng cho em ngồi dưới đó. Em nghe rõ chưa ?

Em run giọng :

- Nhưng thưa thầy... em xin đổi chỗ, bà giám thị đã đồng ý.

- Bà giám thị đồng ý ! Nhưng trong giờ học của tôi, tôi có quyền. Em học tôi hay học bà giám thị ?

- ...

- Nếu em không nghe lời tôi trở về chỗ cũ thì em có quyền ôm cặp ra về. Sự vắng mặt của em không ảnh hưởng gì đến cả lớp này đâu.

Em có năn nỉ :

- Thưa thầy, em xin thầy cho em ngồi đây.

- Tôi đã nói không được. Tôi biết, em muốn chứng minh sự vô tội của mình. Nhưng em phải nhớ rằng cho đến giờ phút này, em vẫn còn bị tôi nghi ngờ kia mà. Cho em đổi chỗ chẳng hóa ra tôi minh oan cho em rồi sao ? Tôi đã nói thì em phải nghe : em trở về chỗ cũ.

- Thưa thầy, em không muốn ngồi chỗ cũ nữa.

43 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Không muốn cũng phải ngồi.

- Em van thầy...

- Không van xin gì cả. Em có trở về chỗ cũ hay không?

- Em lạy thầy...

- Tôi nói lần chót : hoặc là em trở về chỗ cũ, hoặc là em ra khỏi lớp. Tôi không muốn em làm mất quá nhiều thì giờ của cả lớp...

Em tần ngần chưa biết phải tính sao. Dù vậy, em cũng ôm cặp rời khỏi chỗ ngồi. Dường như cả lớp dồn mắt theo dõi từng cử động của em thì phải. Em bước về phía bàn hai, dãy trái, nơi em ngồi trước kia. Nhỏ Phụng mà em đổi chỗ cũng ôm cặp chờ sẵn. Thấy em bước tới gần, nhỏ dợm đứng lên trả chỗ.

Không hiểu vì sao nỗi uất ức dâng lên trong lòng em không ngăn nổi. Em không còn làm chủ được chính mình. Em bước thẳng ra phía cửa lớp.

Tiếng thầy Phiên đầy ngạc nhiên :

- Em đi về thật đó hả ? Hương ?

Em chỉ nói được mấy lời :

- Vâng ! Em xin lỗi thầy.....

Rồi em cầm đầu chạy. Văng vẳng bên tai, em nghe tiếng thầy Phiên gọi :

- Hương ! Trở lại tôi bảo !

Tiếng một nhỏ bạn :

- Con Hương lì ghê !

Em bịt tai. Tới cuối hành lang, em mới dừng lại, tựa vào lan can mà thở. Em thả ánh mắt lơ đãng nhìn xuống tàn cây keo lò xo bên dưới. Những hình ảnh phía trước chột nhòa đi. Em ôm mặt, mặc cho nước mắt tuôn trào.

***

Nhỏ Ngân kể :

- Tao thấy thầy có vẻ giận lắm đó. Mà sao mày gan quá vậy Hương ?

Em lắc đầu :

- Tao cũng không biết vì sao tao lại dám bỏ về như vậy nữa. Lúc ấy, tự nhiên tao thấy ức lòng quá, tao không còn đủ bình tĩnh để suy nghĩ...

- Rồi bây giờ mày tính sao ?

45 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Câu hỏi này đã ám ảnh em không ngớt. Nhiều lúc, em ngơ ngẩn như người mất hồn. Giờ cơm tối hôm qua, vừa ngồi ăn em vừa nghĩ ngợi đến nỗi mẹ em lên tiếng hỏi mấy lần em mới biết.

Em ngập ngừng :

- Chắc tao không dám đi học giờ Lý hóa nữa.

- Chết ! Không được đâu !

- Chớ tao còn biết tính sao bây giờ ? Mày suy nghĩ giúp tao đi...

Nhỏ Ngân áp úng :

- Tao... tao biết suy nghĩ gì bây giờ... ?

Em ứa nước mắt :

- Mày mà không giúp tao được thì tao chẳng còn cách nào khác là nghỉ học giờ thầy Phiên.

Nhỏ Ngân im lặng một lúc. Rồi nhỏ bỗng reo lên :

- Tao đã nghĩ ra một cách !

Em hồi hộp hỏi :

- Cách nào ?

- Mày.... mày gặp thầy Phiên xin lỗi...

Em chán nản :

- Chắc tao không dám đâu. Lại nữa, biết thầy có chịu tha cho tao không mà xin lỗi.

- Nếu mày không dám thì tao cũng đành chịu thôi.....

Hai đứa cùng im lặng, mỗi đứa theo đuổi một ý nghĩ riêng. Khá lâu, Ngân mới hỏi em :

- Hương nè, tao hỏi thật điều này, mày đừng giận tao nghe.

- Ủ, mày hỏi đi.

- Vậy chứ... có phải mày tự làm bài được hay là mày...
mày chép lại bài của tao ?

Em ngạc nhiên nghe nhỏ Ngân hỏi mình như thế. Em vụt hiểu rõ hơn vì sao thầy Phiên lại nghi ngờ em gian lận. Cho đến nhỏ Ngân, nhỏ bạn thân nhất, hiểu em nhất, lại là người trong cuộc, còn không tin em được thì huống gì thầy, chỉ biết em qua vài tiếng mỗi tuần !

Không thấy em trả lời, Ngân có vẻ ái ngại :

- Mày giận tao hả Hương ? Tao xin lỗi vậy. Tại vì tao thấy năm ngoái mày học có ra gì đâu, chẳng lẽ năm nay mày lại đổi khác mau lẹ vậy ?

47 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em vẫn lặng thinh, miên man suy nghĩ. Ngân tiếp :

- Mày vẫn còn giận tao ? Tao đã xin lỗi rồi mà.

Em cảm nhận được tình bạn thăm thiết từ nhỏ Ngân.
Em nhìn nhỏ :

- Không ! Tao không giận mày đâu.

Rồi em vội vàng quay mặt đi nơi khác để giấu đôi mắt đang từ từ đỏ hoe.

***

Làm mẹ phải lo buồn, em biết, đó là lỗi rất nặng. Nhưng biết sao hơn khi em không đủ can đảm cho mẹ biết sự thật để mẹ giúp đỡ. Nỗi lo lắng ngày một lớn dần. Giờ học của thầy Phiên, em không dám vào lớp. Em ở nhà dù đã đến giờ đi học. Mẹ em hỏi, em đáp : « Con thấy khó chịu trong người » rồi vào giường nằm nghỉ, định bụng ở nhà hết hai giờ đầu, hai giờ sau sẽ đi học. Chẳng ngờ em lại khó chịu thật. Liên tiếp mấy ngày sau, cơn bệnh tăng thêm. Dường như có những lúc em đã lên cơn mê. Trong trí em lớn vờn hình ảnh buổi học hôm ấy. Kia : bốn đứa Hạnh, Hồng, Ngân và em bị đứng lên. Thầy Phiên với vẻ mặt giận dữ. Cả lớp im lặng chứng kiến. Tiếng thầy Phiên : « Hoặc là em về chỗ cũ, hoặc là em ra khỏi lớp ». Và nữa : con số bốn mươi lăm trên năm mươi !

Em đưa tay ôm mặt khóc nức lên.

Mẹ em đang làm bếp, vội chạy lên. Mẹ lay em dậy :

- Hương ! Con tỉnh chưa ? Hương !

Em choàng dậy. Trông thấy mẹ lo lắng, lòng em ân hận vô cùng. Nếu năm ngoái em đừng mãi chơi, lười học ? Nếu em đừng nông nổi, bỏ lớp ra về ? Nếu em đủ can đảm kể cho mẹ nghe mọi chuyện ?

Mẹ ngồi xuống bên em :

- Hương làm mẹ sợ quá. Hương vừa nằm mơ phải không ?

Em gật đầu.

Mẹ than thở :

- Khổ quá ! Ba thì đi biên biệt, Hương lại ốm đau.....

Em thấy thương mẹ quá. Em thu hết can đảm, hy vọng sẽ nói được cho mẹ biết những gì đã xảy ra. Em nghĩ, chỉ có mẹ mới giúp em giải quyết được chuyện này...

- Mẹ à...

- Gì vậy Hương ?

49 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Con...

Em nhìn sâu vào mắt mẹ. Ánh mắt chan chứa bao yêu thương trìu mến. Trời ơi ! Nếu biết em đã gây ra một lỗi lầm khó tha thứ, chắc mẹ sẽ buồn lắm. Mọi dự định trong em tan biến. Em không nói thêm được gì nữa

Mẹ em hỏi :

- Hương định nói chuyện gì với mẹ vậy ? Sao con lại im lặng ?

- Con...

- Sao nào ?

Em nói tránh qua chuyện khác :

- Con định hỏi mẹ câu này...

- Thì con cứ hỏi đi.

- Nhưng mẹ không được cười con.

Mẹ em pha trò :

- Ai cười hở mười cái răng ?

Em thấy vui vui :

- Mười một cái chứ mẹ ! Mẹ quên đếm cả cái răng khểnh rồi sao ?

Mẹ em siết vòng tay, ghì em thật sát người :

- Chó con ! Trêu mẹ đấy hở ? Nào, muốn hỏi gì thì hỏi đi. Cứ rào đón mãi. Mẹ còn phải xuống làm bếp nữa chứ !

- Con.... con muốn hỏi... mẹ có thương ba không ?

Mẹ em bật cười :

- Lạ chưa ! Không thương ba thì sao mẹ sống với ba đầm ấm bao năm nay, sao ba mẹ có Hương...

- Con cũng thương ba nữa...

Giọng em bỗng nghẹn ngào. Nước mắt em ứa ra. Em nghĩ đến ba. Ba ơi ! Con thương ba. Con có lỗi với ba...

- Kìa Hương ! Con sao vậy ? Con giấu mẹ điều gì phải không ?

- Không đâu mẹ.

- Mẹ biết. Con đang giấu mẹ điều gì.

- Con nói không có mà.... Mẹ không tin con sao mẹ ?

Mẹ em nén tiếng thở dài :

- Mẹ tin con. Thôi, bây giờ con nằm nghỉ đi. Nhưng nằm nghỉ, con đừng nhắm mắt. Nhắm mắt lại, con sẽ

51 | Chiếc Lá Thuộc Bài

thiếp đi rồi lại mê sảng. Mẹ xuống làm bếp...

Em nhìn theo mẹ cho đến khi mẹ khuất hẳn sau cánh cửa nhà bếp. Em gọi khẽ : « Mẹ ơi ! Tha lỗi cho con ! Mẹ ơi ! »

***

Rồi mọi chuyện cũng được giải quyết êm đẹp. Cô Thục Viên thuật lại :

- Mãi đến chiều hôm qua cô mới biết. Em Ngân đã kể rõ đầu đuôi câu chuyện và xin cô làm gì đó để giúp Bảo Hương. Ngân nó học tuy không khá nhưng tính tình rất tốt. Nó xin cô giúp bạn mà cứ như xin cho chính mình. Cô đã gặp thầy Phiên để trình bày sự việc và xin lỗi thầy thay cho em. Thầy Phiên nói, thật ra, thầy cũng có ý chờ em ngỏ lời xin lỗi là thầy sẵn sàng bỏ qua. Thầy hoàn toàn bất ngờ khi em bỏ lớp ra về. Nhưng cũng chính hành động đó đã khiến thầy phải suy nghĩ lại về việc thầy nghi ngờ em gian lận. Thầy nói, có lẽ thầy đã kết tội oan cho em....

Em sung sướng đến ứa nước mắt. Cô Thục Viên trách:

- Em tệ lắm đó nghe Bảo Hương ! Chuyện không đáng gì mà em lại làm liều. Em có biết rằng nếu muốn, thầy Phiên có thể đưa em ra hội đồng kỷ luật không ? Khi đó, dù có thương em đến đâu, cô cũng khó lòng

bên vực...

- Thừa cô, em biết em có lỗi rất nặng...

- Biết lỗi là đáng quý lắm rồi. Nhưng cô còn muốn từ nay về sau, em không nên có những hành động tương tự nữa.

- Vâng, em xin nghe lời cô.

Mẹ em bước vào :

- Thế nào ? Cô giáo và học trò đã nói chuyện xong chưa ?

Em nắm lấy tay mẹ :

- Con xin lỗi vì đã giấu mẹ mấy ngày nay....

Mẹ em bảo :

- Đáng lẽ mẹ giận Hương lắm. Có chuyện khó xử mà con không cho mẹ biết để mẹ cùng lo liệu, để đến nỗi vì quá lo sợ mà đổ bệnh. Nhưng thôi, chuyện đã giải quyết xong, Hương đã biết lỗi, mẹ bỏ qua.

- Con cảm ơn mẹ...

Em gục đầu vào vai mẹ. Mẹ em quay sang cô Thực Viên :

53 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Tôi thành thật cảm ơn cô đã giúp cháu Hương chuyện này...

Cô Thục Viên hơi cúi đầu, tay vân vê tà áo :

- Xin bà đừng quá quan tâm đến chuyện ấy. Tôi giúp em Hương vì cảm tình riêng cũng có, mà vì bổn phận cũng có. Biết em bị oan ức, nữ nào tôi làm ngơ.

Ngừng một chút, cô ngẩng lên hỏi mẹ em :

- Thưa bà, riêng chuyện tôi đề nghị với bà, bà nghĩ sao ?

Em chen vào :

- Chuyện gì vậy mẹ ?

Mẹ em kể :

- Chả là cô con có ý muốn xin mẹ cho con đến nhà cô học thêm...

Em ngạc nhiên khi biết chuyện này. Cô Thục Viên nói :

- Tôi biết và còn e ngại về vấn đề tiền bạc. Nhưng như tôi đã nói, tôi muốn dạy em Hương mà không nhận thù lao. Một phần, do cảm tình của tôi đối với em, phần khác, tôi muốn nhân đó sống lại bầu không khí ngày

xưa, khi em gái tôi, bé Ánh Nga còn sống...

Cô Thục Viên nói và cố ngăn xúc động. Em đã hiểu. Có lần, cô đã kể cho em nghe chuyện nhỏ Ánh Nga, em gái cô. Ba má cô mất đi để lại hai chị em cô sống đùm bọc lẫn nhau. Cô rất thương yêu Ánh Nga. Ngược lại, em gái cô cũng ngoan ngoãn, biết vâng lời và yêu mến chị. Chẳng may, sau một cơn bệnh nặng, Ánh Nga lìa trần. Từ đó, cô Thục Viên sống một mình, buồn tẻ và cô quạnh. Do một sự tình cờ, cô gặp em với nhiều nét giống Ánh Nga - em có coi hình của nhỏ này do cô đưa cho và em nhận thấy, quả em và Ánh Nga giống nhau lắm - Cô dành cho em nhiều cảm tình là vì vậy. Dù sao, em vẫn không ngờ được cô lại tốt bụng đến mức nhận dạy thêm cho em...

Tiếng cô Thục Viên :

- Thừa bà, bà nghĩ sao về đề nghị của tôi ?

Mẹ em lúng túng :

- Cô... cô làm tôi khó nghĩ quá... Cô để tôi hỏi ý cháu nó xem sao đã.

Mẹ quay sang em :

- Hương à, con nghĩ sao ?

55 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em cúi đầu suy nghĩ một chút rồi đáp :

- Mẹ ơi, con nghĩ là chuyện này nên để ba về quyết định...

Mẹ em gật đầu :

- Có lẽ Hương nó nói đúng. Tôi hy vọng nhà tôi sẽ đưa ra ý kiến tốt nhất.

Cô Thục Viên có vẻ buồn :

- Tôi đành phải chờ ông nhà về vậy. Nhưng trước hết, tôi muốn hỏi riêng Bảo Hương. Bảo Hương à, em nói thật cho cô nghe đi. Riêng em, em có muốn đến học thêm với cô không ?

Em ngược nhìn cô Thục Viên. Em đọc được trong ánh mắt cô sự trù mến thiết tha. Em đáp :

- Thừa cô, em muốn.

Cô Thục Viên ôm em, giọng cảm động :

- Cảm ơn em...

Lòng em rộn vui. Em tưởng chừng cô Thục Viên thực sự là một người chị đáng mến.

CHƯƠNG III

Ít khi ba em ở nhà được lâu. Mà được hai ba ngày phép, ba cũng chẳng chịu nghỉ ngơi nữa. Thấy tường nhà đã cũ, ba đi mua vôi về pha, hì hục quét lại. Thấy giường, tủ, bàn ghế, cái nào hư hỏng, ba sửa chữa. Nghe mẹ than mái nhà vỡ ngói, trời mưa bị dột, ba mượn thang leo lên mái thay ngói ngay... Rất hiếm khi những ngày nghỉ phép của ba là những ngày nghỉ ngơi hoàn toàn.

Lần này, ba được nghỉ phép ba ngày. Nghe tiếng xe jeep thắng lại trước cửa, em đã chạy vội ra. Ba bước xuống khỏi xe, ôm chầm lấy em, nhấc bổng lên. Mấy người bạn của ba trên xe cười trêu ghẹo làm em xấu hổ quá chừng ! Ba hỏi em đủ chuyện. Ba bảo ba nhớ em ghê lắm. Ba tiếc nhất là ngày em tựu trường, ba không có nhà để đưa em đi học.

Bữa cơm tối hôm ấy, mẹ em kể cho ba em nghe chuyện xảy ra giữa thầy Phiên và em. Ba chăm chú nghe. Tới đoạn em bỏ lớp học ra về, ba tròn mắt nhìn em ngạc nhiên, ý chừng ba không thể ngờ rằng con gái của ba lại dám cả gan như vậy. Em nhận được trong ánh mắt ngạc nhiên ấy sự không hài lòng. Ánh mắt chỉ dịu đi khi mẹ kể đến đoạn em vào lớp xin lỗi thầy.

57 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Ba bảo em :

- Hương đáng phạt lắm. Cũng may là thầy Phiên hiền, chớ như ba, ba đã đưa con ra hội đồng kỷ luật rồi.

- Gớm ! Sao ông ác thế ?

- Ác à ? Như vậy còn là nhẹ đấy.

Rồi ba quay nói với em :

- Nhưng thôi, lần đầu ba tha. Nhưng từ giờ trở đi, ba không muốn thấy Hương còn những hành động tương tự nữa. Hương phải nhớ, đối với người trên, cho dù người đó có nghi oan mình, mình cũng không được phép tỏ ra vô lễ...

- Con hứa nghe lời ba, từ nay con xin chừa.

- Hương biết lỗi thì tốt, ba mừng lắm.

Mẹ em lại kể chuyện cô Thục Viên muốn dạy thêm cho em. Kể xong mẹ hỏi :

- Ý ông thế nào ?

Ba em trầm ngâm suy nghĩ một lúc mới thông thả nói:

- Chuyện này cũng chẳng có gì là khó khăn đâu. Tuy vậy, trước hết, ba muốn biết Hương có thích học với cô Thục Viên hay không đã ?

- Thưa ba, con rất thích.

- Nhưng liệu chừng Hương có giữ được ý thích đó lâu dài hay không ? Ba chỉ sợ con học được ít lâu rồi chán. Lúc đó, ba mẹ sẽ rất khó xử...

- Thưa ba, con biết cô Thục Viên mến con, và con, con cũng thương cô ấy nữa. Con tin chắc là con không bỏ học dở dang.

- Tốt lắm. Hương đã nói được như vậy thì ba yên lòng rồi. - Ba quay sang mẹ - Tôi tính thế này : Điều chắc chắn là cô Thục Viên sẽ không nhận tiền thù lao, mà phần mình, nếu không có gì đền bù, mình thấy áy náy không yên được. Nếu bà bằng lòng, tôi sẽ đề nghị mời cô ấy lại nhà mình ăn cơm trưa hàng ngày...

- Ông tính hay lắm. Nhưng biết cô Thục Viên có đồng ý hay không ?

- Tôi tin là cô giáo đồng ý. Tôi nghĩ cô ấy hẳn phải biết sự khó xử của mình. Ăn thua là mình khéo nói. Có thể mình sẽ đưa lý do rằng nhà mình gần trường hơn, nếu cô ghé lại ăn cơm trưa chẳng tiện hơn về nhà rồi mới thổi nấu hoặc đi ăn tiệm sao ?

59 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Được rồi, để tôi đi nói cho cô ấy biết.

Ngay sáng hôm sau, mẹ em đã sang nhà cô Thục Viên, cho cô biết ý định của ba em. Trong lúc em đang ngồi lật tập cho ba xem xét thì mẹ em trở về, có cả cô Thục Viên theo sau.

Mẹ em giới thiệu ba em. Cô Thục Viên cất tiếng chào hỏi. Sau một lúc trò chuyện, ba em mới nhắc đến đề nghị của mình và hỏi ý định của cô Thục Viên. Cô chớp chớp mắt nói :

- Tôi hiểu nỗi ái ngại của ông bà lắm. Tôi xin nhận lời.

Em mừng rỡ chạy lại ôm chầm lấy cô. Cô vuốt tóc em, nói :

- Cô mong em sẽ học khá để ba mẹ em vui lòng, và cả cô nữa...

- Thừa cô, em hứa sẽ chăm học...

- ... và không được bỏ lớp ra về nữa cơ !

Ba mẹ em cùng cười. Em xấu hổ, áp mặt vào ngực cô, nói :

- Em hứa với cô.

Không. Em hứa với chị đó chị Thục Viên. Chị thương em bằng nhỏ Ánh Nga nghe chị. Chị Thục Viên của em.

***

Em nghe có tên mình trong câu chuyện. Biết nghe lén là xấu, nhưng sự tò mò khiến em đứng nép bên cửa lớp rình nghe.

Trong lớp, nơi bàn đầu, bọn nhỏ Ngân, Điệp, Thu, Nga không biết có người đang nghe lén, vẫn tiếp tục câu chuyện. Nhỏ Ngân :

- Tao cũng nghi như tụi mày. Nhưng tao không tìm thấy bằng cứ nào chứng tỏ là nó ăn gian cả. Không chừng, nó học giỏi thật đó.

Nhỏ Điệp :

- Mày nói vậy mà nghe được à ? Đây nhé ! Nếu nó học giỏi thì tại sao nó không giỏi từ năm ngoái đi ? Học giỏi gì mà đứng tuốt hạng bốn mươi lăm !

- Năm ngoái nó lười nhưng năm nay nó chăm thì sao?

- Tao không tin. Mày làm như muốn chăm học để lăm đây !

- Chớ mày nghĩ sao ?

61 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Tao hả ? Tao cho là nó nhờ cô Thục Viên mới được điểm lớn hơn tụi mình.

- Tao đồng ý. Cô Thục Viên cưng nó nhất lớp. Cô lại cho nó học thêm mà không lấy tiền. Làm sao nó không lớn điểm.

Nhỏ Ngân vẫn cố bênh vực em :

- Nó học thêm thì nó phải giỏi, phải lớn điểm. Đó đâu phải lỗi ở nó.

Nhỏ Nga :

- Học thêm thì phải giỏi ! Xí ! Chưa chắc à mầy. Tao biết mấy đứa đây này, ba má tụi nó mượn thầy tới tận nhà dạy kèm mà ngu vẫn hoàn ngu...

Nhỏ Thu :

- Vụ con Hương, tao còn nghĩ như vậy nữa. Tụi mầy có đề ý không ? Từ sau khi xảy ra vụ nó bỏ lớp giờ thầy Phiên, rồi sau đó, thầy cho nó đi học lại, thầy có vẻ cưng nó mới lạ. Bài làm nào của nó thầy cũng cho lớn điểm, suýt soát với con Hạnh.

Nhỏ bỗng cười :

- Hì hì... Tụi mầy biết tại sao thầy Phiên cưng nó vậy không ? Tao đố tụi mầy đó.

Nhỏ Ngân :

- Thì tại thầy thấy nó bị oan, rồi nó lại tỏ ra là học trò giỏi nữa nên thầy cũng chớ gì.

- Xời ơi ! Mấy thì lúc nào cũng bênh vực nó. Không biết thì im để tao nói cho nghe.

- Mấy nói nghe coi.

Nhỏ Thu ra vẻ quan trọng :

- Thầy Phiên cũng con Hương là vì cô Thục Viên đó.

Giọng nhỏ Ngân đầy ngạc nhiên :

- Vì cô Thục Viên ?

- Chứ sao !

- Mấy nói rõ hơn coi.

Nhỏ Thu chưa nói vội, dường như để xem chừng chung quanh có ai lén nghe không. Em thu mình sát cửa lớp. Giọng nhỏ này nhỏ lại :

- Tao nói, tụi mấy không được tiết lộ bí mật nghe chưa. Tụi mấy biết tại sao không ? Tại vì thầy Phiên và cô Thục Viên là... bồ của nhau đó !

- Thật không ?

63 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Sao lại không ? Bữa trước tao thấy thầy Phiên tới nhà cô Thục Viên. Rồi bữa khác tao thấy hai người đi ăn kem với nhau ngoài phố nữa...

Em bỗng thấy nhỏ Thu thật đáng ghét. Bọn Điệp, Nga và cả nhỏ Ngân nữa. Nói xấu em đã đành, các nhỏ ấy còn nói xấu cả thầy Phiên và cô Thục Viên. Vậy mà năm ngoái, em đã nhập bọn với các nhỏ ấy...

Riêng phần nhỏ Ngân, dù sao, em cũng còn lưu lại được chút cảm tình qua những lời nhỏ ấy bênh vực cho em. Em nhớ đến ý nghĩ của mình ngày tự trường : « Ngồi cạnh nhỏ Ngân, nếu em không lôi kéo được nhỏ theo mình, tất em sẽ bị nhỏ ấy lôi kéo ». Bây giờ em có thể vững tin là mình không sợ bị nhỏ Ngân lôi vào những trò tinh nghịch, ham chơi và biếng học nữa rồi. Nhưng em còn muốn hơn thế nữa. Em muốn nhỏ Ngân theo mình, nghỉ chơi với bọn nhỏ Thu, Điệp, Nga Em có ích kỷ không ?

***

Em làm lạc đề bài luận. Cô Quốc văn cho em năm điểm trên hai mươi. Em buồn lắm nhưng biết lỗi do mình nên không than vãn gì. Bọn bạn em, em nghĩ lẽ ra phải thông cảm với em mới phải. Trái lại, các nhỏ ấy đã khiến em buồn hơn.

Nhỏ Ánh được cô giao nhiệm vụ ghi điểm vào sổ. Giờ chơi, cả lớp ở lại, đọc điểm cho nhỏ Ánh ghi. Đến lượt em, nhỏ Ánh gọi lớn :

- Hoàng Bảo Hương !

Em đáp :

- Năm !

Nhỏ vờ như nghe không rõ :

- Bao nhiêu ?

- Năm điểm !

- Năm hay mười lăm ?

Em hiểu ra là mình bị trêu chọc, không thềm trả lời, đứng dậy ra khỏi lớp. Nhỏ Ánh quay sang nhỏ Châu ngồi bên cạnh, ra vẻ như nói riêng với nhỏ này, nhưng lại lớn giọng để cả lớp cùng nghe :

- Con Hương sao chỉ có năm điểm thôi hả mày Châu? Tội nghiệp nhỉ !

Sau ba tiếng « Tội nghiệp nhỉ », Ánh còn tắc lưỡi ra vẻ thương hại. Em tức ghen mà không thốt được nửa lời.

65 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Giờ Lý tuần trước, vì bận việc riêng, thầy Phiên có nhờ một thầy khác dạy thay. Thầy này cho làm bài góp. Chẳng may, em làm sai câu cuối cùng. Em chỉ được mười bốn trong lúc nhỏ Hạnh được những mười tám. Các nhỏ khác trong lớp cũng được điểm khá cao.

Em thừa biết vì sao cả lớp được điểm cao : Thầy giáo dạy thế thầy Phiên, sau khi cho đề xong, ngồi đọc báo, mặc tụi em muốn làm gì thì làm. Trừ những nhỏ bạn học lực khá, số còn lại tha hồ lật tập xem công thức, lật sách tìm bài tương tự, chép của nhau, hỏi nhau... Em tự tin ở mình và làm lấy. Hậu quả là em được số điểm mười bốn. Số điểm định đúng giá trị bài làm của em nhưng đồng thời là số điểm nhỏ nhất trong lớp.

Em nghe những tiếng xầm xì :

- Con Hương hạng chót rồi mày.

- Tao biết ngay mà. Không phải là thầy Phiên thì làm sao nó lớn điểm được.

- Lần này hết lên mặt với tụi mình.

Nhỏ Ngân bảo em :

- Tụi nó nói xấu mày đó Hương.

Em lắc đầu nói :

- Kệ tụi nó.

Nhỏ Ngân nhìn em với ánh mắt ái ngại. Nhỏ lại nhìn xuống con số mười bốn trên tờ bài làm của em. Sau đó, nhỏ nhìn vào tờ bài làm của mình với mười bảy điểm. Nhỏ liếc nhìn em lần nữa. Em đọc được sự nghi ngờ về khả năng của em trong ánh mắt nhỏ ấy Phải chăng chỉ vì con số bốn mươi lăm của em chưa mờ trong tâm trí nhỏ Ngân. Mà riêng em, con số ấy cũng vẫn còn ám ảnh em hoài...

***

Từ hạng năm ở tháng đầu tiên, em tụt xuống hạng bảy chỉ vì hai cột điểm : 05 ở cột quốc văn và 14 ở cột lý hóa.

Em mất tinh thần, học hành chán nản. Mẹ em an ủi :

- Thì tháng sau Hương cố lên vậy. Mà Hương kỳ ghê vậy đó. Hạng bảy cũng là hạng khá rồi chứ bộ !

Em lắc đầu khó hiểu. Làm sao mẹ hiểu được hết tâm trạng của con. Sự chán nản của con đâu chỉ vì sự sụt hạng. Con không chịu đựng được những lời ganh tị, bàn tán nọ kia của các nhỏ bạn. Tụi nó nặng thành kiến về con thì phải. Tụi nó không tin được rằng con đã quyết

67 | Chiếc Lá Thuộc Bài

tâm học tập. Những lời của bọn nhỏ Thu còn văng vẳng:
« Con Hương được điểm cao là nhờ cô Thục Viên và thầy Phiên... »

***

Chỉ vì viết lộn dấu cộng thành dấu trừ trong bài toán đặt thừa số chung mà em làm sai đáp số. Cô Thục Viên nói với cả lớp :

- Đáp số của Bảo Hương đúng với đề mà em ấy đã chép sai. Nhưng lại sai với đáp số của đề đúng. Vì thế, cô khoan hồng, cho em ấy một phần ba điểm ở câu này. Câu ba điểm, cô cho một đề gọi là an ủi. Có em nào không đồng ý thì cứ giơ tay lên cho cô biết.

Không nhỏ nào trong lớp giơ tay có ý kiến cả.

Nhưng đến giờ về, các nhỏ ấy bàn tán. Nhỏ Châu nói:

- Cô thiên vị ! Nếu như đề khác, tao chắc chắn là cô sẽ cho không điểm ở câu ấy rồi chớ ở đó mà an ủi với khoan hồng...

Nhỏ Phương tán đồng :

- Ủ, rõ ràng là cô thiên vị !

Em biện hộ cho cô Thục Viên :

- Vậy sao lúc cô hỏi, tụi mày không có ý kiến ?

Nhỏ Châu bĩu môi :

- Ai dám ! Nói khác ý cô rồi cô trù ẻo thì sao ?

Nhỏ Phương còn ác hơn :

- Biết đâu cô không trù ẻo cả năm. Cô mà trù ẻo thì có nước... hạng chót... à không... hạng bốn mươi lăm chứ !

Câu nói đầy ý trêu tức em. Em rất bất bình nhưng cố dằn lòng :

- Tụi mày đã nói vậy, tao sẽ xin cô cho tao điểm không ở câu ấy cho tụi mày vừa lòng.

Nhỏ Châu lại bĩu môi :

- Làm mặt anh hùng hoài ! Tao đổ mày dám làm đó !

Nhỏ Phương vẫn độc ác :

- Mày mà dám xin cô bớt điểm à ? Chuyện khó tin quá ! Nói mày xin cô thêm điểm còn dễ tin hơn.

Em tức nghẹn :

- Tụi mày đừng bịa chuyện nói xấu tao. Tao xin cô thêm điểm hời nào ?

69 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Kỳ chưa ! Hồi nào thì mày tự biết chớ sao lại hỏi tao ?

Thấy cuộc đối thoại có vẻ căng thẳng, nhỏ Châu nắm tay nhỏ Phương kéo đi :

- Thôi, mày gây với nó làm gì. Không khéo nó về mách lại với cô rồi cô trù ẻo bọn mình thì khổn !

Nhỏ Phương gật đầu :

- Mày nói phải đấy. Nó mà nói với cô, cô « sặc » tụi mình thì nguy.

Rồi nhỏ quay lại nói với em :

- Tao xin lỗi mày nghe Hương. Đừng mách cô nghe !

Hai nhỏ Châu, Phương kéo nhau đi. Hai nhỏ đã đi xa rồi mà em vẫn tưởng như cả hai còn đứng đó với những lời mĩa mai cay độc. Em mím chặt bờ môi để khỏi bật ra tiếng khóc.

***

Cô Thục Viên cho em làm một bài toán khó ở nhà. Phải mất một buổi, em mới giải được. Cô khen em đã có nhiều cố gắng. Em rất vui và cảm thấy tự tin.

Đến lớp, cô Thục Viên ra đề toán tương tự. Phần lớn các nhỏ bạn em không làm được hết bài. Chính nhỏ Hạnh cũng phải bí một câu. Nhỏ chỉ được mười lăm, em mười tám.

Nhỏ Hạnh hỏi em :

- Mày giỏi quá. Chắc là mày đã làm bài này rồi phải không ?

Em thành thật :

- Ừ. Cô Thục Viên có cho tao làm một bài tương tự ở nhà.

Thế là nhỏ Hạnh đi nói với các nhỏ khác :

- Con Hương được cô cho làm trước ở nhà rồi đó bây. Hèn chi nó lớn điểm hơn tụi mình.

Cả lớp xì xào vì thông tin ấy. Nhỏ Ngân cũng hỏi em :

- Con Hạnh nói đúng không hả Hương ?

Em gật đầu xác nhận. Ngân phân bì :

- Mày sượng thật. Được cô cho làm bài trước ở nhà...

71 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em muốn khóc vì những lời của nhỏ Ngân vừa thốt dù em biết là không có ác ý gì. Bỗng dưng, em đâm ra nghi ngờ mình. Phải ! Như vậy có phải em thực sự giỏi hơn các bạn không ? « Chỉ vì được làm trước ở nhà, nó mới được lớn điểm ». Các bạn của em có lý đó chứ ! Trời ơi ! Bây giờ đến lượt chính em nghi ngờ mình...

***

- Cô hiểu hoàn cảnh của em. Cô khuyên em nên bỏ ngoài tai những lời bàn tán của bè bạn thì mới có thể học tập được.

Em ghen ngào :

- Thừa cô, em đã hết sức cố gắng. Nhưng...

Em không nói thêm được nữa. Dù đã kể cho cô Thực Viên nghe hết những nỗi khổ tâm của mình trước những lời xầm xì và thái độ của bạn bè, lại được cô khuyên nhủ, em vẫn thấy chán nản.

Cô Thực Viên kiên nhẫn động viên em :

- Em cần cố gắng hơn nữa. Em quên là cạnh em còn có ba mẹ em và cô, lúc nào cũng sẵn sàng giúp đỡ em sao ?

- ...

- Ba tháng qua, em đã cố gắng học. Từ những hạng cuối lớp năm ngoái, em đã vượt lên hạng năm ở tháng đầu năm học này, rồi hạng bảy, hạng ba... Thứ hạng tuy có cao thấp, lên xuống, nhưng đều là hạng cao trong lớp cả. Chừng đó chưa đủ cho em tự tin sao, Bảo Hương ?

- Em rồi trí quá cô ơi.

- Em phải bình tĩnh lại. Em còn nhớ em hứa gì với cô không ? Em cũng hứa với ba mẹ nữa. Thời gian qua, em đã thực hiện được lời hứa ấy một cách tốt đẹp. Bây giờ, kỳ thi đệ nhất lục cá nguyệt sắp đến, chẳng lẽ em để bạn bè ảnh hưởng rồi không giữ được lời hứa với gia đình và với cô sao ?

Em im lặng suy nghĩ. Những lời của cô Thục Viên đã khơi dậy lòng tự tin của em. Em tự thấy mình không thể để cho những người thân thất vọng. Em nói với giọng cương quyết không ngờ :

- Vâng, thưa cô, em sẽ cố gắng nghe lời cô. Cố gắng quên hết những lời nọ kia của bè bạn. Kỳ thi đệ nhất lục cá nguyệt này em hứa sẽ đứng hạng cao...

Cô Thục Viên mừng khi nghe em nói được những lời vừa rồi. Cô nói :

- Cô tin lời em. Em ngoan lắm, Bảo Hương ạ !

73 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em nói với cô :

- Em xin cô đừng cho ba mẹ em biết chuyện em có ý chán nản nghe cô. Nếu biết, chắc ba mẹ em sẽ buồn lắm...

- Được, cô sẽ giữ kín.

Em nhìn thẳng mặt cô Thục Viên, người chị tinh thần của em mấy tháng nay. Em thấy thương mến cô quá. Phải chi cô là chị ruột của em ?

***

Mẹ em có vẻ lo lắng vì trong thời gian học thi, do thức khuya, người em sút hăn đi. Nhưng đâu phải chỉ có một mình em. Nhiều nhỏ bạn em cũng gầy đi vì lo học. Nhờ thế, các nhỏ ấy cũng bớt hăn những lời ganh ghét, bần tán về em. Được yên thân, lại thêm cô Thục Viên lúc nào cũng khuyến khích, em đã học thật hăng say và trong tuần lễ thi, em đã làm các bài thi gần như hoàn toàn.

Em đem niềm sung sướng sau khi thi xong ra kể cho mẹ em nghe. Mẹ vui ra mặt, nói :

- Mẹ sẽ may cho Hương một chiếc áo dài mới để con mặc Tết.

- Nhưng còn chưa có kết quả thi học kỳ mà mẹ...

- Chưa có nhưng mẹ tin chắc Hương sẽ được đứng hạng cao. Con nói đi, con thích màu áo gì nào ?

Em sung sướng ôm lấy mẹ :

- Con thích màu áo nào mẹ thích !

Em nhớ đến ba. Hôm nào ba về, biết em học tốt, ba cũng sẽ rất vui. Ba sẽ dẫn em đi phố ăn kem, sẽ mua tặng em một món quà gì đó, sẽ...

Em nghe niềm vui sướng ngập hồn và tưởng chừng từ nay về sau, không còn chuyện gì có thể khiến em buồn lòng và chán nản được nữa

***

Ngày vui đến với em, một ngày vui trọn vẹn. Điểm thi đệ nhất lục cá nguyệt, trong lớp em chỉ kém nhỏ Hạnh một chút xíu.

Nhỏ Ngân bầu vai em, nói trong nỗi vui mừng :

- Mày hạng nhì rồi Hương ơi ! Đi, đi theo tao, tao sẽ đãi mày một châu chè đậu xanh. Rồi mày nói cho tao nghe coi, mày có bí quyết gì để học giỏi ?

Em cười thật tươi.

CHƯƠNG IV

Lại những lời làm em buồn lòng. Bọn bạn em chùng như không chịu buông tha cho em. « Con Hương đứng hạng cao nhờ cô Thục Viên. Tụi mày thấy không, nội điểm toán, mười chín nhân ba nó đã được năm mươi bảy rồi còn gì ? » . « Con Hương mà học giỏi hơn con Châu, ai tin cho được ? Tao cho là tại con Châu xui nên con Hương mới đứng nhì được. Rồi tụi mày coi, kỳ nhì con Châu không ăn đứt con Hương nữa thì thôi ».

Tại sao vậy ? Con Hương hạng năm. Con Hương hạng bảy. Con Hương hạng ba. Con Hương hạng nhì... Tại sao vậy ? Tại sao bất cứ chuyện gì có liên quan đến em, thì dù chỉ là chuyện nhỏ nhặt, cả lớp cũng chú ý đến. Những lời nghi ngờ khi em được điểm lớn, được hạng cao. Những lời chê bai khi em làm bài sai, bị điểm kém... Em chỉ muốn yên thân để học. Chùng đó thôi. Em có phải là một diễn viên trên sân khấu đâu mà mọi người cứ nhìn vào em rồi bình phẩm nọ kia ?

Em từng hứa với cô Thục Viên sẽ bỏ ngoài tai hết thấy những lời nọ kia của bạn. Nhưng chỉ được một thời gian ngắn, em lại bị chúng chi phối ngay.

Em lo sợ ba mẹ em biết được việc này nên trước mặt ba mẹ, bao giờ em cũng tỏ ra vui vẻ. Kỳ thực, chính

những lúc ngồi kể cho mẹ em nghe chuyện này nọ trong lớp, hoặc đưa tập cho ba kiểm soát, là những lúc em khổ sở hơn cả. Không khổ sở sao được khi ngoài mặt và trong lòng là hai thái cực khác hẳn nhau. Những lời khen của ba mẹ em khi em trình tờ phiếu điểm cuối tháng với thứ hạng cao, vẫn không thể che lấp được hình ảnh nhỏ Hạnh, nhỏ Châu với cái nhìn ghét ghen, hình ảnh nhỏ Ngân với sự nghi ngờ, những lời to nhỏ của các nhỏ khác.

Nguồn suối mát vun tưới hy vọng và niềm tin em tìm nơi cô Thục Viên lại chỉ có tính cách giai đoạn. Sau những chán nản, lời khuyên của cô đã đưa em đến một kết quả không ngờ trong kỳ thi đệ nhất lục cá nguyệt. Nhưng rồi, hiệu lực của lời khuyên đó giảm dần sau ngày thi. Em lại trở về tình trạng lúc trước, hoài nghi vẫn vơ chính mình, lo nghĩ trước những lời của bạn bè, việc học bị chi phối rất nhiều.

Cô Thục Viên biết hết. Một hôm, cô kể cho em nghe một câu chuyện đời xưa. Đó là chuyện hai cha con nhà nọ và con lừa. Ngày xưa, có hai cha con nhà nọ dẫn một con lừa ra chợ bán. Một người qua đường thấy vậy nói: « Cha con nhà anh thật ngốc, có con lừa mà lại chịu đi bộ ». Nghe vậy, hai cha con bèn leo lên lưng lừa bắt nó chở đi. Một người qua đường khác thấy vậy nói : « Có mỗi con lừa mà tới hai người cỡi, nó kiệt sức thì bán

với chác gì nữa ». Người cha bèn nhường cho con ngồi, mình xuống đi bộ. Người qua đường thứ ba thấy vậy gièm xiêm : « Ở đời sao có chuyện kỳ khôi, con thì ngồi ung dung trên lưng lừa để cha già yếu đuối phải đi bộ ». Rốt cuộc, hai cha con cùng xuống cuộc bộ như trước. Người cha ngửa mặt mà than thở : « Biết làm sao cho vừa lòng mọi người được ». Rồi ông bảo con : « Thôi, mặc ai nói gì thì nói, việc mình, mình lo ».

Em hiểu ngụ ý của câu chuyện. Cô Thục Viên muốn khuyên em bèn chí trong việc học. Nhưng... cô ơi ! Em biết nói sao để cô hiểu em bây giờ. Em rất muốn nghe lời cô, rất muốn như hai cha con nhà nọ. Nhưng dường như em còn kém họ một cái gì đó. Em còn thiếu một cái gì đó, một cái gì đó giúp em chịu đựng, giúp em vững vàng...

***

Cô Oanh là cô giáo hướng dẫn lớp em. Cô dạy quốc văn lớp em từ đệ thất nên cô rất rõ khả năng cũng như tính tình của bọn em. Vì thế khi cô đề cử nhỏ Phụng làm trưởng ban tổ chức buổi tất niên, cả lớp bằng lòng ngay.

Nhỏ Phụng lên bục gỗ để sắp đặt mọi việc. Trước hết, nhỏ hỏi cả lớp :

- Năm nay các bạn muốn ăn mặn hay ăn ngọt xin cho biết ý kiến để tôi ước tính chi phí.

Cả lớp đưa ý kiến hỗn loạn :

- Đồ ngọt !

- Đồ mặn !

- Mặn ngọt đi ! Cổ kim hòa điệu !

Cô Oanh gõ thước giữ im lặng. Nhỏ Phụng lớn giọng:

- Ai muốn ăn mặn thì giơ tay lên ?

Hơn nửa lớp đưa tay. Nhỏ Phụng lại hỏi :

- Thế còn những ai muốn ăn ngọt ?

Chỉ có hơn mười cánh tay giơ cao.

Nhỏ Phụng viết lên bảng hai chữ thật lớn : « Đồ mặn ». Sau đó, nhỏ tính toán gì đó ở một góc bảng. Cuối cùng, nhỏ quay xuống lớp tuyên bố :

- Theo ước tính của tôi thì mỗi bạn sẽ đóng một trăm rưỡi.

Cả lớp nhao nhao phản đối :

- Sao nhiều thế ? Mày có tính sai không hả Phụng ?

79 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Mỗi đĩa trăm rưỡi, nhân cho năm chục đĩa, vị chi là bảy ngàn rưỡi. Mấy tính mua bán gì mà nhiều vậy ?

- Tao nghi mấy « thụt kết » quá !

Nhỏ Phụng hạ giá :

Vậy trăm hai đi !

- Vẫn còn nhiều.

- Một trăm !

- Bớt chút nữa đi...

Nhỏ Phụng lắc đầu :

- Giá chót rồi. Các bạn nghe tôi nói một chút. Các bạn phải biết rằng tuy nói là mỗi người đóng một trăm, nhưng đâu phải cả lớp đều đóng, có nhiều người không tham dự...

Cô Oanh can thiệp :

- Cô nghĩ rằng ta nên liệu cơm gắp mắm. Phụng cho giờ tay lấy ý kiến đi, nếu đa số bằng lòng thì cả lớp phải chịu vậy.

Nhỏ Phụng :

- Ai bằng lòng đóng một trăm ?

Hai mươi đĩa giờ tay lên. Nhỏ Phụng lắc đầu chán nản. Nhỏ hỏi tiếp :

- Ai không chịu đóng một trăm ?

Gần ba mươi cánh tay giờ lên. Chỉ có vài nhỏ không ý kiến. Nhỏ Phụng lại lắc đầu, nói như than :

- Đứa nào cũng muốn ăn ngon mà tiền thì không chịu đóng góp cho đủ. Biết làm sao bây giờ ?

Em đề nghị :

- Nếu vậy mình sẽ ăn đồ ngọt. Khoảng năm chục một đĩa là có thể được rồi.

Vài nhỏ đồng ý :

- Con Hương nói có lý. Thôi, ăn đồ ngọt đi.

- Năm chục một đĩa được rồi.

- Hoan hô mày đó Hương. Năm chục ăn đồ ngọt !

Nhưng liền đó, mấy nhỏ đồng ý với em bị đá kích liền :

- Hoan hô cái gì ? Ăn ngọt để bị đau bụng ấy hả ?

- Mỗi đĩa đóng năm chục để uống chai nước cam, ăn cái bánh ngọt hử ? Thà đừng ăn tất niên còn hơn !

81 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Ăn đồ mặn !

Nhỏ Thu la lớn rồi ra dấu để mấy nhỏ khác cùng la rập khuôn :

- Ăn đồ mặn ! Ăn đồ mặn !

Sau đó, lần lượt đến các nhỏ khác nữa. Tất cả cùng la từng hồi, có nhỏ đập bàn, có nhỏ vỗ tay hòa theo. Cứ ba tiếng một « Ăn đồ mặn » được hô thật nhịp nhàng. Cô Oanh vừa cười vừa gõ thước để giữ trật tự. Một lúc lâu, cả lớp mới chịu im.

Nhỏ Phụng rất khôn. Nhỏ nắm ngay thời cơ và hỏi :

- Tôi xin hỏi lại. Ai đồng ý ăn đồ mặn và đóng một trăm ?

Thật lạ lùng, lần này, gần hết cả lớp giơ cao tay. Nhỏ Ngân, một tay giơ cao, tay kia tát nhẹ lên má em, nói :

- Mầy thua rồi Hương ơi !

Câu nói hồn nhiên của Ngân lại khiến em chạnh nghĩ tới mình. Em tự hỏi phải chăng chỉ vì em phát biểu ý kiến mà cả lớp có thái độ khác hẳn trước đó. Các nhỏ ấy thà chịu đóng một trăm còn hơn chịu theo đề nghị của em !

Nghĩ vậy, em định bụng sẽ không nói thêm điều gì nữa, để các nhỏ bạn tự do liệu định. Nhưng cô Oanh gọi đến tên em. Cô giao cho em phụ trách phần văn nghệ buổi tiệc, lấy cớ rằng năm ngoái em đã từng làm việc đó và làm thật tốt. Cô hỏi cả lớp :

- Các em có đồng ý không ?

Các nhỏ chột im lặng, nhìn nhau dò ý. Nhỏ Thu nói trước :

- Em phản đối.

Kế đó là nhỏ Hạnh :

- Em cũng vậy.

Các nhỏ khác nhao nhao lên :

- Giao cho đứa khác, thay đổi không khí đi cô.

- Năm nay cho con Hương « về vườn ».

Thật lòng, em chẳng ham gì cái chức trưởng ban văn nghệ cho buổi tất niên. Nhưng thái độ của bạn bè khiến em thấy mình bị cô lập. Em bỗng nhớ đến câu chuyện hai cha con và con lừa. Cô Thục Viên ơi, với những chuyện như chuyện vừa rồi, làm sao em có thể làm ngơ được. Làm sao em có thể nghe lời cô được : bỏ ngoài tai tất cả, mặc ai nói gì thì nói...

***

Thấy em không dự tiệc tất niên, cô Thục Viên đến nhà để hỏi. Bởi vậy, mẹ em biết mọi chuyện. Cô Thục Viên thấy không thể tiếp tục giấu mẹ em, đành kể hết những gì em từng thổ lộ với cô. Cô kết thúc :

- Tội nghiệp Bảo Hương. Em nó sợ ông bà biết việc nó buồn vì các bạn không chịu hiểu nó nên đã nhờ tôi giấu kín chuyện này.

Mẹ em nhìn em thật lâu, tưởng như muốn đọc thấu ý nghĩ của em trong tận đáy tâm hồn. Em ôm lấy mẹ :

- Mẹ đừng giận con nghe mẹ !

Mẹ em nói :

- Không, mẹ không giận Hương đâu. Vì cho dù mẹ có biết có sự, mẹ cũng không thể làm gì hơn những gì cô Thục Viên đã làm cho con. Mẹ chỉ biết khuyên thêm : con đừng quan trọng hóa những chuyện ấy nữa. Bạn bè con nói gì, đối xử với con thế nào, con cứ mặc kệ, cứ lo cho việc học của mình. Mẹ tin rồi thời gian sẽ giúp bạn bè hiểu con...

Em gục mặt :

- Vâng, con xin nghe lời mẹ và cô.

Mẹ em im lặng. Cô Thục Viên cũng im lặng theo. Em bỗng nghĩ đến ba. Em nói với mẹ :

- Mẹ đừng cho ba biết chuyện này nghe mẹ. Con sợ ba buồn vì con. Lâu lâu ba mới về nhà thăm ngày, con muốn thấy ba vui.

Mẹ em gật đầu :

- Được, mẹ hứa sẽ không cho ba biết.

***

Mấy ngày Tết trôi qua. Ba em chỉ về thăm nhà được vài ngày trước tết rồi phải vào đơn vị. Ba hẹn, hết mấy ngày cấm trại tết, ba sẽ được nghỉ bù. Nhờ có cô Thục Viên, không khí những ngày tết trong nhà em cũng bớt tẻ nhạt đi nhiều.

Ba em được nghỉ bù mấy ngày như ba dự đoán thật. Ba dành hết thì giờ cho mẹ con em. Ba đưa hai mẹ con đi chơi phố, đi xem phim, ăn kem, nghe nhạc. Tối đến, ba trải chiếu trước sân, ngồi nói chuyện với mẹ con em bên ấm nước trà nóng, gói đậu phộng rang và vài cái bánh kẹo. Ba hay pha trò trong các câu chuyện, thật vui. Một lần, em kể lại giấc mơ của mình hôm trước :

- Con thấy mấy con rắn thật to đuổi theo con. Con sợ quá, chạy tuốt lên gác xép. Vậy mà chúng vẫn không

85 | Chiếc Lá Thuộc Bài

buông tha, phóng theo sau. Bỗng nhiên, con thấy mình bay bổng, thoát ra khỏi mái nhà...

Ba em thêm :

- Hèn chi ba nghe tiếng ngói vỡ !

Mẹ con em cười vang. Bầu không khí thật vui vẻ.

Em tạm quên đi những lo lắng, ưu phiền về việc học của mình. Có lẽ mẹ em đã giữ lời hứa không cho ba em biết chuyện gì, nên xem ba thật vui. Không nghe thấy ba nhắc chuyện học hành. Đôi khi, mẹ em hoặc chính em có nói đến chuyện này, ba gạt đi ngay :

- Thôi, ai chẳng biết Hương học giỏi. Chắc lại muốn khoe điểm, khoe hạng chứ gì ? Ba thuộc hết rồi. Ta nói chuyện khác đi

Em càng tin là ba không một mảy may hay biết về việc em buồn phiền các nhỏ bạn.

Tận đến tối cuối cùng, trước khi trở về đơn vị vào sáng hôm sau, ba em mới nói với em về việc học hành. Ba mở đầu :

- Đạo này Hương học hành thế nào ? Kể cho ba nghe đi nào.

Em cười :

- Ba nói ba biết hết rồi mà !

- Đúng. Ba biết hết. Thôi, để ba nói cho Hương nghe xem có gì sai hay không nhé !

- Ba nói đi.

- Hương đã vượt lên những hạng đầu lớp.

- Đúng rồi.

- Hương đã phải gắng sức ghê lắm. Trước khi thi học kỳ, Hương đã học ngày học đêm ?

- Vâng.

- Nhưng Hương vẫn chỉ xếp hạng nhì. Vẫn kém một bạn học trong lớp.

- Vâng, con đã cố gắng hết sức mình nhưng vẫn không vượt được nhỏ Hạnh. Nó giỏi quá.

- Vậy Hương có muốn học bằng rồi vượt bạn Hạnh không ?

- Có chứ ba !

- Ba sẽ giúp Hương.

Em hỏi đùa :

87 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- Bằng cách làm bài hộ con ?

Ba tát nhẹ lên má em :

- Ai thèm giúp « cô » bằng cách ấy.

- Thế ba sẽ giúp con bằng cách nào ?

Ba em đứng lên :

- Hương ngồi yên đây, đợi ba một chút.

Em ngạc nhiên trước sự bí mật của ba. Một chút xíu sau, ba em trở lại với một cuốn tập trong tay. Cuốn tập bao bì xanh lá cây còn mới tinh. Ba ngồi xuống đưa cuốn tập ra trước mặt em và nói :

- Đây, ba giúp Hương đây. Ba tặng Hương cuốn tập này, một món quà mà ba tin chắc không có món quà nào quý hơn với Hương.

Em thấy vui vui :

- Ba không quảng cáo với con đó chứ ? Cuốn tập này mà quý giá đến vậy sao ?

Ba em giải thích :

- Đúng, nó rất quý. Vì nhờ có nó, Hương sẽ học giỏi bằng bạn Hạnh của con.

- Ba không đùa con đó chứ ?

Ba em nghiêm giọng :

- Ba không đùa đâu.

Em ngạc nhiên hết sức. Không hiểu trong cuốn tập có gì mà ba bảo là quý giá. Có lẽ đoán được nỗi thắc mắc của em, ba em nói :

- Thực ra thì cuốn tập này chẳng có gì là quý. Nhưng vật có trong cuốn tập mới là đáng quý. (giọng ba đầy vẻ bí mật) Hương thử đoán xem vật gì ?

Em lắc đầu. Ba em lấy tay lật nhẹ cuốn tập từng tờ một. Em ngạc nhiên thấy ngay những trang đầu là những trang giấy trắng. Những trang kế tiếp cũng vậy. Mãi đến gần giữa tập, em mới thấy một cái bóng mờ mờ hiện lên giữa một trang khác. Cái bóng mờ ấy có hình trái tim. Ba em bỗng chậm tay đi, có lẽ để khiến em thêm hồi hộp. Cái bóng mờ rõ dần. Cuối cùng, em nhận ra một vật lạ. Em kêu lên :

- Cây gì vậy ba ?

Ba em cười :

- Hương làm rồi. Một chiếc lá đó chứ.

89 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em nhắc lại :

- Một chiếc lá ?

Em nhìn chăm chăm vào chiếc lá lạ. Quả đúng là một chiếc lá thật. Hình dáng tổng quát tựa như quả tim... à không, tựa như... chiếc lá chứ ! Có điều, một chiếc lá không có phiến mà chỉ gồm những nhánh nhỏ, hết như một chiếc lá bình thường đem ngâm bùn lâu ngày chỉ còn gân lá. Nhưng những nhánh của chiếc lá lạ này lại được xếp đặt rất đều đặn. Ngoài nhánh chính với đoạn dưới lớn, màu nâu nhạt của thân cây, đoạn trên màu xanh đọt chuối, em còn đếm được tất cả sáu nhánh khác chia đều hai bên nhánh chính đó. Sáu nhánh này xếp xen kẽ nhau thật đều.

Chiếc lá với những nhánh màu xanh lục, phân chia chi chít đó làm em liên tưởng tới hình dáng của những cây thông mà chưa một lần em nhìn tận mắt. Em hỏi ba:

- Có phải lá thông không ba ?

Ba em lắc đầu :

- Không ! Chiếc lá này Hương chưa nghe nói đến bao giờ đâu.

- Lá gì vậy ba ?

Ba em đáp chậm rãi và rõ ràng :

- Lá thuộc bài !

- Lá thuộc bài ?

Em lặp lại với giọng đầy ngạc nhiên rồi cầm cuốn tập lên, nhìn cho rõ hơn chiếc lá thuộc bài. Ba em nói :

- Ai có chiếc lá thuộc bài này, người ấy sẽ học giỏi. Đây, bây giờ Hương đã biết vì sao ba nói nó quý chưa ?

Em vẫn còn ngờ vực lời ba em :

- Ba nói thật ?

- Ba biết là Hương chưa tin. Nhưng rồi sau này, Hương sẽ phải tin. Bây giờ, Hương nghe lời ba dặn đây. Hương cất cuốn tập này vào cặp thật kỹ. Khi nào học bài hay làm bài thì Hương để cuốn tập này dưới cuốn tập bài học hoặc bài làm và cầu xin. Ba cam đoan Hương sẽ học bài chóng thuộc, làm bài có kết quả tốt.

Em bị lôi cuốn dần vào những lời nói của ba. Có cái gì huyền bí nơi chiếc lá thuộc bài vậy ? Ôi ! Tới một lúc nào đó em được chứng nghiệm sự linh ứng của chiếc lá, chắc em sung sướng lắm !

91 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Có tiếng mẹ em gọi ngoài cổng. Ba nói thêm với em :

- Chút nữa ba quên mất. Ba dặn Hương điều quan trọng nhất là muốn cho chiếc lá thuộc bài còn linh ứng, Hương không được cho người thứ ba nào được biết, kể cả mẹ. Hương nhớ lời ba dặn chưa ?

Em gật đầu. Ba bảo :

- Thôi, Hương cất tập đi. Ba ra mở cổng cho mẹ.

Em cầm cuốn tập chạy nhanh vào phòng. Trước khi bỏ vào cặp, em còn mở cuốn tập ra, đưa chiếc lá thuộc bài lên hít hít mấy hơi. Sau đó, như một tín đồ ngoan đạo, em đặt cuốn tập xuống, nhìn chăm chăm vào chiếc lá thuộc bài đặt trên ba chữ : « Hoàng Bảo Hương » do chính tay ba em đề tặng. Em lẩm nhẩm :

- Cầu xin thần lá thuộc bài giúp con học giỏi !

Cầu xin xong, em bỗng cười một mình. Em nghĩ : Phải chăng mình đang tin dị đoan ?

***

Ba em lại ra đi. Em cũng đi học lại.

Ngay buổi học đầu năm, thầy Phiên đã cho cả lớp một lô bài tập lý hóa để gọi là lì xì. Ngay chiều hôm ấy, về nhà, em lấy ra làm ngay. Em làm một mạch xong ba

bài đầu, nhưng đến bài thứ tư thì phải cắn bút. Bài toán rất ngắn, chỉ có một câu hỏi mà em nghĩ mãi không ra cách giải. Em loay hoay với tờ giấy nháp có đến mười lăm phút vẫn bí !

Chợt, em nhớ đến chiếc lá thuộc bài. Từ khi ba em đi, em cũng quên bằng nó. Ba có nói rồi, khi làm bài thì lấy cuốn tập ba tặng để dưới tập bài làm rồi cầu xin, thế nào cũng làm được. Đây chính là lần thử thách đầu tiên.

Em lấy cuốn tập có chiếc lá thuộc bài, mở ra, nhìn chiếc lá một chút rồi chấp tay lại, thầm nói : « Con cầu xin... »

Gấp cuốn tập để dưới cuốn bài tập lý, em lấy giấy nháp ra làm. Dù hoài nghi, em vẫn thầm mong những gì ba em nói là sự thật. Em tập trung suy nghĩ, nghiền ngẫm từng câu chữ trong bài tập khó đang thách thức mình.

Phép lạ đã xảy ra ! Không bao lâu em đã nghĩ ra cách giải bài tập khó kia. Em chép sạch vào tập và ngồi ngẩn ra trước thành quả của mình. Em mừng vô kể, không ngờ chiếc lá thuộc bài lại linh ứng như thế. Rồi trong đà hăng say và tin tưởng, em giải những bài kế tiếp không mấy khó khăn. Em nhớ lại lời ba em hôm nọ : quả thật món quà ba em tặng là một món quà quý giá !

***

Dù không muốn tin, nhưng những sự việc liên tiếp diễn ra đã buộc em phải tin là chiếc lá thuộc bài có tác dụng. Em quý chiếc lá vô cùng. Những bài toán khó, những bài tập lý hóa rắc rối, những bài học khó nhớ... nhờ chiếc lá thuộc bài, hết thảy, em đều vượt qua được. Em thầm cảm ơn ba đã tặng em một vật báu. Em không còn mặc cảm trước mặt nhỏ Hạnh, em bình thản trước sự ganh tị của bạn bè. Mà dường như cả lớp cũng đã bớt đi cái nhìn soi mói vào em, thay vào đó một nỗi ngạc nhiên.

Cô Thục Viên cũng phải hỏi em :

- Dạo này cô thấy Bảo Hương vui hẳn ra. Cô mừng lắm. Nhưng nhờ cái gì mà em được như vậy, nói cho cô biết được không nào ?

Em cười lắc đầu không trả lời câu hỏi của cô Thục Viên. Ba em đã dặn rồi : không được cho người thứ ba biết chuyện, nếu không, chiếc lá sẽ không còn linh ứng nữa.

Mẹ em thì nói với em :

- Thấy Hương không còn buồn rầu như trước, mẹ mừng ghê vậy đó. Mẹ phục Hương đã có ý chí chịu đựng, đã bỏ ngoài tai được những lời nọ kia của bè bạn.

Nếu con cứ được như thế này thì hay biết mấy.

Nghe lời mẹ nói, em mới nhớ đến các nhỏ bạn. Dịp này, vì mãi mê thử nghiệm với chiếc lá thuộc bài mà em như quên hẳn đi những gì bạn bè bàn tán về mình. Mà dường như các nhỏ ấy cũng không còn lấy em làm đề tài trong lúc chuyện trò như trước nữa thì phải ?

Mẹ em nói :

- Thế nào mẹ cũng thưởng Hương một món quà, thưởng Hương vì Hương đã biết cố gắng vượt qua những trở ngại tinh thần...

Em bật thốt :

- Không phải vậy đâu mẹ...

May mà em kịp dừng lại. Suýt chút nữa em đã nói ra sự thật, rằng không phải em đã tự cố gắng vượt qua khó khăn như mẹ nghĩ, mà chính nhờ chiếc lá thuộc bài thần diệu.

Mẹ em hỏi :

- Hương định nói gì ?

Em nói lảng :

95 | Chiếc Lá Thuộc Bài

- À không. Con chỉ định báo cho mẹ một tin vui... Tại con vui quá nên nói lộn... (Vừa nói, em vừa đưa tay lên đánh nhẹ vào miệng) Cái miệng này bữa nay sao kỳ, ăn nói mất trật tự hết.

Mẹ em cười hỏi :

- Tin vui gì thế ?

- Mẹ biết không, tháng này, con đã được đồng hạng nhất với nhỏ Hạnh rồi...

Mẹ em reo lên :

- Ôi ! Hương được nhất à ?

- Vâng !

Mẹ em ôm chầm lấy em. Mẹ hôn lấy, hôn để lên trán, lên má em. Nỗi mừng của mẹ khác nào niềm vui đang rộn rã lòng em. Em lại nhớ đến ba. Khi ba em trở về, thế nào việc trước tiên của em cũng là báo tin vui cho ba biết. Chắc ba sẽ hỏi : « Sao ? Bây giờ Hương đã tin lời ba chưa ? » Em sẽ gật đầu và nói : « Con tin rồi. Chiếc lá thuộc bài linh lắm ». Em không sợ sự có mặt của mẹ bên cạnh hai cha con. Vì em nghĩ, với hai câu nói vừa rồi, chắc mẹ chẳng thể nào đoán biết được chuyện gì rõ ràng...

***

Bỗng dưng nhỏ Ngân tìm đến em để xin lỗi. Em ngạc nhiên hỏi :

- Nhưng mày xin lỗi việc gì ?

- Cái vụ tao nghi ngờ mày chép bài hồi đầu năm ấy mà.

Em cười lớn :

- A ! Mày muốn nhắc vụ bài lý hóa hồi đầu năm chứ gì ? Tao quên chuyện ấy rồi. Mà tao cũng đâu có giận mày.

Nhỏ Ngân mở lớn đôi mắt :

- Mày nói thật hả ?

Bằng một dịp khá lâu, em với nhỏ Ngân có vẻ xa cách nhau dù hai đứa vẫn ngồi cạnh nhau, vẫn trò chuyện với nhau. Bây giờ Ngân xin lỗi em chuyện đầu năm, chắc chắn nó muốn nối lại tình thân năm ngoái. Em hỏi nhỏ ấy :

- Sao bỗng nhiên mày lại xin lỗi tao vậy ?

Nhỏ Ngân đáp ứng :

- Tao... tao không biết tại sao nữa... Tự nhiên tao thấy cần phải xin lỗi mày để tụi mình chơi thân với nhau như

97 | Chiếc Lá Thuộc Bài

hồi xưa. Nói tụi mình là tao với mây thôi. Tao nghỉ chơi với tụi con Thu, con Điệp, con Nga rồi. Bây giờ tao đã tin chắc là mây học giỏi. Mây học giỏi thật đó Hương.

Em cầm tay nhỏ Ngân :

- Mây hiểu được tao, tao mừng lắm.

- Chưa hết đâu. Mây nghe tao nói thêm điều này nữa. Tao đã quyết định sẽ cố học như mây. Rồi mây coi.

Em reo lên :

- Mây nói thật nghe !

Em vui quá. Điều em mong muốn từ đầu năm học - mong nhỏ Ngân cũng chịu chăm học như mình - nay không ngờ em lại được chính nhỏ nói với mình. Nhỏ Ngân tâm sự :

- Tao thấy mây học giỏi, đứng hạng cao, tao thèm lắm. Tao đã nhất định học hành lại đàng hoàng để đuổi kịp mây, tao mới nghe.

Em vẫn nắm tay nhỏ Ngân :

- Rồi mây sẽ đuổi kịp tao Ngân ạ.

Nỗi vui làm em quên hẳn là mình đang nắm tay bạn. Em siết mạnh. Nhỏ Ngân kêu lên :

- Úi cha, đau tay tao lắm !

***

Em định sẽ dành cho nhỏ Ngân một ngạc nhiên. Em sẽ tặng nhỏ ấy một cuốn tập có chiếc lá thuộc bài như ba đã tặng em. Em mong nhỏ ấy học giỏi như mình.

Nhưng có một điều khó khăn là em không biết phải tìm chiếc lá thuộc bài ở đâu. Nếu hỏi xin ba thì chiếc lá của nhỏ Ngân có đến ba người biết, hết linh ứng còn gì ?

Cuối cùng, em nghĩ ra một cách. Em sẽ ngắt một nhánh chiếc lá thuộc bài của mình để tặng nhỏ Ngân. Em đã cẩn thận hỏi ba : « Nếu con lỡ làm gãy một nhánh lá, nó có mất linh ứng không hả ba ? » . Ba em đáp : « Không sao đâu Hương ạ. Chiếc lá chỉ mất tác dụng khi có người thứ ba biết được ».

Em lấy một cuốn tập mới, cũng bao tập bằng giấy bóng màu xanh lá cây. Gài nhánh lá thuộc bài vào tập rồi, em nắn nót viết ba chữ « Lê Thị Ngân » xuống bên dưới. Em tin là nhỏ Ngân sẽ vui mừng và ngạc nhiên khi nhận món quà này.

99 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em tưởng tượng : đôi mắt nhỏ Ngân sẽ mở thật lớn mà nhìn nhánh lá thuộc bài. Có thể, cái miệng nó sẽ há tròn. Và lúc đó, hẳn em phải phì cười vì nhìn thấy cái « cửa sổ mở » của nhỏ ấy - Cái răng sún của nhỏ ấy bị nhỏ đó mà.

Sau phút giây ngạc nhiên, em sẽ nói cho Ngân biết công dụng kỳ diệu của chiếc lá thuộc bài. Hẳn gương mặt nhỏ sẽ đổi dần từ ngạc nhiên sang vui mừng khi nghe em nói :

- Ai có chiếc lá thuộc bài, người ấy sẽ học giỏi !

CHƯƠNG V

Im lặng giữa em và nhỏ Ngân. Có lẽ nhỏ ấy cũng hồi hộp như em vậy. Em thì hồi hộp đợi xem phản ứng của nhỏ ấy, còn nhỏ hồi hộp vì không biết có vật gì trong tập.

Nhỏ Ngân đã lật đến trang có nhánh lá thuộc bài. Em nhìn Ngân, chờ nghe tiếng kêu ngạc nhiên, đôi mắt mở tròn. Nhưng lạ quá, Ngân không một chút ngạc nhiên. Nhỏ nhìn em cười mỉm và nói :

- Cảm ơn mày nhiều lắm. Tao hiểu ý mày rồi.

Người ngỡ ngàng lúc này lại là em. Nhỏ Ngân đã phản ứng khác hẳn với ước tính của em. Lại nữa, câu nói của nhỏ khiến em phải phân vân suy nghĩ không ít. « Tao hiểu ý mày rồi ». Em có ý gì đâu mà nhỏ ấy hiểu? Nhỏ ấy hiểu gì ?

Nhỏ Ngân nói :

- Mày cho tao chiếc lá thuộc bài này là có ý khuyên tao cố chăm học để trở thành học sinh giỏi trong lớp phải không ?

Nhỏ Ngân lại biết cả tên chiếc lá thuộc bài nữa ! Lạ chưa ?

101 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em hỏi :

- Mày cũng biết chiếc lá thuộc bài à ?

Nhỏ Ngân chu môi :

- Chớ mày tưởng tao rớt từ cung trăng xuống hay sao mà không biết !

Em mới là người từ cung trăng rớt xuống !

Nhỏ Ngân vui miệng kể :

- Mày biết không, hồi tao còn nhỏ xíu, anh Hai tao đã từng cho tao chiếc lá này rồi. Anh nói : muốn thuộc bài nào cứ để chiếc lá vào trong tập có chép bài ấy, khỏi cần học cũng thuộc. Tao nghe lời làm thử. Rốt cuộc, tao bị lãnh trứng vịt vì không thuộc bài. Vậy đã hết đâu, tao còn bị cô bắt quỳ cả buổi nữa chớ...

Nhỏ Ngân kể mà em chỉ nghe loáng thoáng. Em tưởng như tai mình đang ù đi. Nhỏ Ngân vẫn vô tư tiếp :

- Lớn lên tao mới biết anh Hai tao nói dối. Người lớn họ ưa bày đặt nói nọ kia để con nít tin ghê lắm nhỉ !

Ba em đã lừa dối em đó sao ? Phải rồi. Đúng là ba đã lừa dối em. Thảo nào ba không muốn có người thứ ba biết chuyện. Ba khéo bịa đặt thì thôi : « Nếu để người thứ ba biết được, chiếc lá sẽ hết linh ứng ».

Em thấy mặt mình bừng nóng.

Nhỏ Ngân hỏi :

- Kìa ! Mày sao vậy Hương ?

- Tao... tao hơi nhức đầu.

Nhỏ Ngân mở nắp lấy chai dầu khuynh diệp trao cho em :

- Nè, bôi dầu đi. Chắc mày bị trúng gió độc rồi.

Em nhận chai dầu :

- Cảm ơn mày.

Ánh mắt của em lại chạm phải cuốn tập của nhỏ Ngân với nhánh lá thuộc bài em tặng nhỏ. Không hiểu sao, em bật khóc. Nhỏ Ngân hốt hoảng :

- Chuyện gì vậy Hương ? Mày giận tao à ?

Em lắc đầu. Em nghĩ đến ba em. Ba ơi ! Sao ba nỡ lừa dối con gái của ba ?

***

Em đem chiếc lá thuộc bài ra hỏi nhiều nhỏ bạn khác. Cũng có nhiều đứa không biết, nhưng những đứa khác chẳng lạ gì. Chúng còn kể cho em nghe những kỷ niệm

103 | Chiếc Lá Thuộc Bài

thuở nhỏ của chúng với chiếc lá thuộc bài. Những câu chuyện đều tương tự như chuyện của nhỏ Ngân : tin lời người lớn để lá thuộc bài vào tập bài học mà chẳng thuộc gì cả.

Nhỏ Hiếu còn cho em biết tên thật của chiếc lá thuộc bài nữa. Nhỏ khoe, nhà nhỏ có trồng một cây làm cảnh. Ba má nhỏ gọi là cây trắc bá diệp.

Em ngồi thần thờ trước cuốn tập có chiếc lá thuộc bài. Không, chiếc lá cây trắc bá diệp mới chính xác.

Sau những khoảnh khắc ban đầu ngỡ ngàng trước sự thật, ý oán trách ba trong em đã vơi dần. Em tự hỏi : « Ba nói dối mình với dụng ý gì ? »

Em phăng dần manh mối.

Đầu tiên, em gặp cô Thục Viên và hỏi cô có biết lá thuộc bài không ? Cô đáp :

- Lá trắc bá diệp chứ gì.

Vậy là cô biết rất rõ. Em lại hỏi :

- Thưa cô, tại sao người lớn lại bịa đặt với trẻ con rằng ai có chiếc lá thuộc bài sẽ học giỏi ?

- Đâu phải vậy. Người ta nói là ai có chiếc lá thuộc bài để vào bài học nào sẽ thuộc bài học ấy mà khỏi phải

học chớ.

- Sao vậy cô ?

- Hương không biết thật à ?

- Vâng.

- Thế Hương có biết chuyện chuồn chuồn cắn rốn ba lần thì biết bơi không ?

- Em biết.

- Thì đấy, chuyện ấy hay chuyện lá thuộc bài đều nhằm tạo cho đứa trẻ một niềm tin...

- Tạo một niềm tin ?

- Đúng vậy. Theo cô, đáng lẽ người ta nói như thế này mới đúng : « Nếu để chiếc lá thuộc bài nơi bài học, sẽ học bài dễ thuộc hơn », hoặc là : « Cho chuồn chuồn cắn rốn ba lần, sẽ mau biết bơi hơn »...

Cô Thục Viên lại cho em biết thêm nhiều chuyện khác :

- Cô đồ Bảo Hương chớ tại sao người ta lại bảo trẻ con mà ăn chân gà thì tay run, viết chữ xấu ?

- Viết chữ xấu thật đó cô - Em bật thốt.

105 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Cô Thục Viên cười ngặt nghẽo :

- Đó, thấy chưa. Bảo Hương mà còn tin thì khỏi nói những đứa trẻ ít tuổi hơn. Sự thật là thế này : Chân gà có rất nhiều xương nhỏ, ăn không khéo có thể bị hóc xương như chơi. Vì sợ trẻ con bị hóc xương, người ta mới nói « Ăn xương gà tay run, viết chữ xấu ». Đứa trẻ nào đi học mà không sợ viết chữ xấu, thành ra chẳng đứa nào dám ăn chân gà cả...

Em cười theo cô :

- Cô nói em mới biết.

- Lại còn chuyện ăn ốc nói mò nữa...

- Cô giải thích đi cô.

- Cô đoán là thế này. Khi ăn ốc, người ta thường dễ bị dị ứng như nổi mề đay, nếu cơ thể không hợp. Một lý do khác có thể là ăn ốc, người ta dễ bị... nhột bụng. Bởi vậy người ta mới bịa ra câu « ăn ốc nói mò ».

Cô Thục Viên dừng lời một chút rồi hỏi em :

- Mà này, Hương chưa cho cô biết tại sao bỗng dưng em lại hỏi cô chuyện lá thuộc bài ?

Em chưa muốn cho cô Thục Viên biết chuyện ba em cho em chiếc lá thuộc bài. Em nói :

- Tại... em nhặt được một chiếc lá thuộc bài. Em hỏi nhỏ bạn, nó nói tên và công dụng của chiếc lá. Em chưa tin nên phải hỏi cô cho rõ...

- Phải đó. Tin làm sao được mà tin. Nếu quả đúng ai có lá thuộc bài đều học giỏi, thì làm gì có người phải xếp hạng... bốn mươi lăm trong lớp !

Nói xong, cô khúc khích cười. Em mắc cỡ quá chừng, cúi gầm mặt. Mãi một lúc sau, em mới hết thẹn, xin phép cô ra về.

Về nhà, em gặp mẹ đang ngồi vá áo. Em ngồi xuống bên mẹ và rồi em đã kể cho mẹ nghe hết mọi chuyện. Từ chuyện ba tặng em cuốn tập tới chuyện em bắt chước ba tặng nhỏ Ngân để rồi biết được sự thật. Nghe em kể xong, mẹ em lặng thinh một lúc mới nói :

- Thảo nào, Hương đôi khác hẳn. Mẹ không ngờ... Thì ra chỉ với một chiếc lá thuộc bài mà ba đã giúp Hương thoát khỏi tâm trạng buồn chán...

- Vậy là mẹ cho ba biết chuyện con bị dao động tinh thần vì bạn bè trong lớp sao ?

Mẹ ôm em vào lòng :

- Hương bỏ lỗi cho mẹ. Mẹ đã hứa sẽ giấu ba nhưng rồi mẹ lại nói cho ba biết hết. Tại tính mẹ như vậy đó.

Giấu ai thì được chứ với ba, mẹ không thể giấu giếm bất cứ chuyện gì...

Em nghĩ đến sự dửng dưng của ba dù ba đã biết chuyện. Em nói :

- Ba đóng kịch tài ghê ! Ba biết hết chuyện của con rồi mà làm mặt tỉnh như người chẳng biết gì...

Rồi em nhớ đến thắc mắc của mình. Em nhìn mẹ hỏi :

- Mẹ có biết ba nói dối con chuyện chiếc lá thuộc bài với dụng ý gì không ?

Mẹ em nói thật dài, giọng hồi tưởng, thiết tha :

- Điều này thì mẹ hiểu rõ hơn cả. Tuy ba không cho mẹ biết chuyện ba cho Hương chiếc lá thuộc bài nhưng mẹ vẫn hiểu. Hương nhớ lại đi nào. Ngày xưa, ba mồ côi, không thân bằng quyến thuộc. Ba vừa đi làm cho một hãng buôn, vừa đi học thêm. Sự cố gắng của ba không tránh khỏi những khó khăn như Hương đã gặp thời gian qua. Ba cũng bị những người bạn cùng hãng mĩa mai nợ kia. Nào là không biết an phận, không muốn làm công nhân, muốn học đòi làm trí thức kia... Những lời bàn tán, dè bĩu như thế đã có lúc khiến ba chán nản, định bỏ học. Nhưng rồi nhờ có nghị lực, ba đã vượt qua tất cả. Mẹ tin rằng dựa vào kinh nghiệm bản thân, ba biết rằng chỉ có nghị lực mới giúp Hương trong tình

cảnh tương tự ba ngày xưa. Ba nói « Ai có chiếc lá thuộc bài, người ấy sẽ học giỏi » để giúp Hương tự tin, vững tâm mà học tập...

Em đã hiểu ra. Ngày nào đó, em đã nghĩ rằng mình còn thiếu một cái gì đó. Bây giờ, em biết đó chính là nghị lực.

Mẹ em hỏi :

- Hương còn thắc mắc gì nữa không ?

- Có mẹ à.

- Hương nói mẹ nghe nào.

- Con vẫn chưa hiểu về sự linh ứng của chiếc lá thuộc bài. Nếu nó không linh ứng thì tại sao khi con gặp bài toán khó hoặc bài khó thuộc, con nghe lời ba cầu xin « thần lá » thì sau đó con lại làm bài, học bài được như ý ?

Mẹ em giải thích :

- Đó là một hiện tượng tâm lý. Sở dĩ Hương làm toán, học bài chóng thuộc, một phần do niềm tin trong lòng con, phần khác, con đã vô tình tự kỷ ám thị mình...

- Tự kỷ ám thị là gì mẹ ?

- Tự kỷ ám thị là một phương pháp luyện ý chí. Chẳng

hạn, Hương muốn uống một viên thuốc đắng, Hương sẽ tự nhảm trong trí rằng : « Tôi sẽ uống được viên thuốc dễ dàng », thế là Hương uống dễ dàng được thật. Tương tự, trong lúc tin tưởng vào chiếc lá thuộc bài, Hương đã tự bảo mình : « Mình sẽ làm ra bài này, » hoặc « Mình sẽ học thuộc bài học này ». Kết quả là Hương có thể làm ra toán, học thuộc bài dễ dàng.

- Con hiểu hết rồi. Mẹ giải thích hay lắm. Và ba nữa, ba cũng hay ghê vậy đó...

Mẹ em vui vẻ hỏi :

- Vậy Hương sẽ đền ơn ba thế nào đây ?

- Con tính thế này. Ba có về, con cũng không nói cho ba biết là con đã hiểu sự thật về chiếc lá thuộc bài. Con chờ tới cuối năm học sẽ...

- Mẹ đề nghị Hương hãy làm thế này. Con cố học sao giành được một trong ba thứ hạng đầu lớp để được lãnh thưởng. Về nhà, con sẽ trao gói phần thưởng của mình lại cho ba, kèm theo cả cuốn tập có chiếc lá thuộc bài. Trong cuốn tập, Hương ghi thêm dòng chữ này : « Ba ơi ! Con đã biết hết sự thật rồi. Ba nói dối con bấy lâu nay nhé. Con bắt đền ba đó ».

Em vỗ tay :

- Hay lắm. Con sẽ làm y như lời mẹ. Ba đọc xong, chắc ba sẽ ngạc nhiên lắm mẹ nhỉ ?

- Hẳn đi rồi.

Em ngồi ôm gối, cười một mình, mắt mơ màng tưởng tượng đến ngày em trao gói phần thưởng mình lãnh được cho ba...

***

Nhỏ Ngân lên được hạng mười hai. Đó là điều em không ngờ. Phần em, em vẫn đồng hạng với nhỏ Hạnh. Tuy đã biết chiếc lá thuộc bài không có tác dụng gì cả, em cũng đã vững tâm học tập. Nghị lực đã tràn đầy trong em.

Nhỏ Hạnh không còn ganh tị với em nữa. Nhỏ có vẻ như muốn làm quen với em nhưng còn e ngại. Em đã gỡ rối dùm nhỏ ấy. Một hôm em đem toán nhờ nhỏ ấy giải hộ, nhỏ vui vẻ nhận lời. Sau đó, em rủ nhỏ đi uống nước cùng nhỏ Ngân trong giờ ra chơi. Và câu chuyện trong lúc ngồi uống nước dần đưa ba đứa đến sự thân mật, vô tình tạo nên bộ ba làm cô Thục Viên rất hài lòng.

Kỳ thi đệ nhị lục cá nguyệt lại đến. Tuần lễ thi qua mau. Nhỏ Hạnh học đến xanh xao. Nhỏ Ngân thức khuya đến nổi mắt có quầng thâm. Em cũng gắng hết sức mình.

Kết quả kỳ thi này, nhỏ Hạnh vẫn nhất. Em đứng nhì. Riêng nhỏ Ngân, nhỏ làm cả lớp cùng sửng sốt : nhỏ đứng hạng tư, chỉ dưới nhỏ Hạnh, em và nhỏ Châu !

Vậy là kết quả chung niên xem như đã xong. Ba đưa được lãnh thưởng cuối năm sẽ là nhỏ Hạnh, em và nhỏ Châu.

Mẹ em nhận được tin em báo, sung sướng đến không cầm được nước mắt. Em ôm mẹ mà nhớ lại buổi sáng ngày tựu trường. Mới đó mà một năm học đã qua đi...

CHƯƠNG VI

Lớp chúng em được lãnh thưởng xong đã lâu. Nhưng bà giám thị không cho chúng em về trước. Bà bảo khi nào lễ phát thưởng chấm dứt, tất cả mới được về một lượt.

Đợi lễ phát thưởng xong xuôi thì biết đến chừng nào? Bởi vì sau mỗi lần phát thưởng cho một liên lớp, lại là một màn văn nghệ, choán hết bao nhiêu là thì giờ. Hôm kia, khi nhận được điện báo của em, ba em đã lập tức điện trả lời sẽ thu xếp về nhà vào đúng ngày em đi lãnh thưởng và sẽ có quà đặc biệt cho em, vậy mà... Nóng ruột quá, em đánh bạo đến bên bà giám thị :

- Thưa cô, cô cho em về trước đi cô.

Bà giám thị đang mải xem văn nghệ. Mắt bà vẫn hướng lên sân khấu, không buồn nhìn em. Bà nói :

- Đợi chút đã, người ta đã phát thưởng xong đâu ?

Em năn nỉ :

- Thưa cô, nhưng nhà em có việc...

Bấy giờ, bà giám thị mới lờ mắt nhìn em. Bà hỏi :

- Có việc gì ?

113 | Chiếc Lá Thuộc Bài

Em áp úng rồi đáp liêu :

- Thừa cô... nhà em có... giỗ !

Thốt xong, em bỗng rùng mình. Cái rùng mình thật lạ lùng vì lúc ấy, không một cơn gió lạnh nào thổi qua. Tiếng bà giám thị :

- Có giỗ thật không đó ?

- Thừa cô... thật !

Bà giám thị ra vẻ suy nghĩ. Cuối cùng, bà bằng lòng cho em về với lời dặn :

- Nhớ đi vòng ngã sau mà ra nghe !

Về đến nhà, em thấy mẹ em đứng đợi em trước hiên. Em ôm gói phần thưởng bao giấy bóng kiếng màu vàng, cột nơ đỏ trao cho mẹ và hỏi :

- Ba về chưa hả mẹ...

Mẹ lắc đầu :

- Chưa Hương à. Không biết sao ba lại trễ hẹn thế này? Có bao giờ ba sai lời đâu. Chẳng lẽ vào giờ chót ba lại bận việc gì ?

Em vừa đi bên mẹ vừa nói :

- Nếu ba không về thì buồn ghê phải không mẹ. Hư cả dự định của mẹ con mình...

Em đến bên bàn học, lấy ra cuốn tập có chiếc lá thuộc bài. Theo lời bàn của mẹ, em đã viết sẵn dòng chữ : « Ba ơi ! Con đã biết sự thật rồi. Ba nói dối con bấy lâu nay. Con bắt đền ba đấy. »

Không có ba, hàng chữ trở thành vô duyên quá đời !

***

Ba hôm sau ngày hẹn, ba em vẫn chưa về. Mẹ em bồn chồn lo lắng, định nhờ cô Thục Viên coi chừng nhà giúp đỡ hai mẹ con lên đơn vị ba hỏi thăm.

Nhưng đúng lúc hai mẹ con sửa soạn ra đi thì một chiếc xe jeep đậu ngay trước cổng. Mẹ và em cùng chạy ra cửa nhìn. Nhưng không thấy ba em mà chỉ có bác Kiên, một người bạn của ba, và hai chú nữa bước xuống, đi vội vào nhà. Mẹ em hỏi ngay :

- Có tin của nhà tôi phải không anh Kiên ?

Bác Kiên gật đầu nhưng không nói thêm gì. Em thấy bác lấy khăn tay ra thấm mồ hôi trên trán. Mẹ em cũng nhận ra điều khác thường nơi bác Kiên. Mẹ hỏi dồn :

- Anh làm tôi lo quá. Có chuyện gì xảy ra cho nhà tôi phải không ? Anh ấy đã hứa về ngày con Hương lãnh thưởng. Anh ấy có thất hứa bao giờ đâu...

Bác Kiên đứng lại giữa sân. Em thấy hai chú đi theo bước tới phía sau lưng mẹ em như chuẩn bị làm gì. Bác Kiên ngập ngừng mãi mới nói được, giọng nghẹn lại :

- Thưa chị, tôi thành thật chia buồn cùng chị và cháu Hương...

Mẹ em chỉ kêu được hai tiếng « Trời ơi » rồi ngất đi. Hai chú đi theo bác Kiên vội đỡ mẹ em vào nhà. Em còn chút bình tĩnh, nghe tiếp câu nói của bác Kiên :

- ... anh nhà đã tử trận cách đây ba hôm !

Em sợ nhớ đến lời em bịa đặt với bà giám thị để xin về hôm phát thưởng. « Nhà em có giỗ ». Trời ơi ! Có phải chính ba đã xui khiến con nói đó không ba ?

Nước mắt em nhạt nhòa tự bao giờ.

***

Lá thư người ta tìm được trong túi áo ba em là một lá thư viết dở dang, gởi cho em. Em đọc đến thuộc lòng từng chữ, từng cái chấm, cái phết. Ba em viết :

« Hương yêu quý của ba

Những dòng trước tiên ba dành để xin lỗi Hương về sự trễ hẹn của ba. Đến giờ chót, ba được lệnh phải ở nán lại vài ba hôm nữa. Chắc lãnh thưởng về, Hương nóng ruột lắm phải không ? Đành vậy nhé, trễ vài ba ngày tuy không được vui, nhưng càng kéo dài sự chờ đợi, càng hồi hộp và thích thú Hương nhỉ.

Những dòng tiếp đây, ba viết đến Hương để nói rõ một việc mà bấy lâu nay ba đã giấu Hương. Chuyện chiếc lá thuộc bài ba cho Hương đó mà. Hương đừng giận ba nhé ! Ba đã dối Hương, nói là chiếc lá thuộc bài làm Hương học giỏi được. Thật sự, chẳng có sự linh ứng nào cả. Ba dối Hương, ba biết đó là một điều không tốt - Ba vẫn khuyên Hương không nên nói dối mà - Nhưng ba phải dối Hương vì ba muốn giúp Hương sau khi nghe mẹ kể cho nghe những sự chán nản của Hương trước việc học và bạn bè. Mẹ có bảo với ba là Hương nhờ mẹ giấu cho Hương chuyện này. Mẹ còn nói rõ cho ba biết là mẹ rất lo lắng cho Hương, mẹ nói để ba tìm cách giúp Hương.

Ba đã suy nghĩ và cuối cùng tìm ra một cách mà ba tin là có thể đem lại hiệu quả. Ba tìm một chiếc lá thuộc bài để trao cho Hương, trao niềm tin và nghị lực cho Hương...

Lá thư viết đến đây là dứt. Bác Kiên cho em biết, bác thấy ba em ngồi viết lá thư này vào buổi tối trước

hôm em đi lãnh thưởng, ngay sau lúc ba được lệnh hành quân. Sau đó, đơn vị phải ra đi nên ba em không viết tiếp được.

Lá thư dang dở của ba. Ba ơi ! Chiếc lá thuộc bài của ba đã trao cho con niềm tin và nghị lực đúng như ý ba mong muốn. Gói phần thưởng con lãnh được kia, phần lớn là do công của ba. Vậy mà con không được tự tay trao lại cho ba để tỏ lòng biết ơn của con với một người cha đã sinh thành, dưỡng dục con đến lớn khôn. Ba còn cho con một báu vật trong đời : đó là nghị lực! Đồng thời, ba cũng dạy cho con một kinh nghiệm : muốn thành công thì sự cố gắng, chịu đựng và hy vọng chưa đủ, còn phải có nghị lực để giữ vững sự cố gắng, chịu đựng và hy vọng ấy nữa. Làm sao con còn được dịp tỏ lòng con thương ba nữa ? Ba ơi ! Lệ đã khô trên đôi mắt mẹ, vành khăn tang đã quấn trên đầu con. Ba ra đi về nơi xa vời vợi, ba có hiểu cho lòng con không ba? Con thương ba ! Con thương ba ! Ba ơi !

***

Bạn bè cùng đơn vị ba em, những người thân thuộc, vài thầy cô và một số bạn học của em, tất cả đã theo tiễn ba em ra tận mộ.

Lúc sắp hạ huyết, mẹ em đã khóc đến ngất đi. Riêng em, bỗng dưng em thấy bình tĩnh lạ. Trong khi mọi người lo cứu tỉnh mẹ em, em ôm gói phần thưởng của mình đến bên quan tài ba, đặt lên đó. Cho tới lúc này em mới khóc được.

Ba ơi ! Con không có vinh dự trao tận tay ba phần thưởng của con, thì thôi vậy, con trao đến ba vào giờ phút cuối cùng này. Ba ra đi, ba linh thiêng xin phù hộ cho mẹ con được khỏe mạnh, phù hộ cho con có nhiều nghị lực vượt qua mọi khó khăn. Con hứa lần cuối cùng với ba : con sẽ là một học sinh giỏi như ba mong muốn.

Em ngược lên nhìn tấm ảnh của ba em đặt gần đó. Nụ cười của ba trong ảnh tươi và rạng rỡ hẳn lên. Chừng như ba đang cười với em, ba đang vui nghe em hứa.

Nắng đỏ dài. Mẹ em đã tỉnh lại. Người ta cũng bắt đầu hạ huyết quan tài ba em. Em bốc một nắm đất đặt vào bàn tay gầy guộc, run rẩy của mẹ em...

PHẦN CUỐI TRUYỆN

Cô nữ sinh ấy nổi tiếng là học giỏi và ngoan. Liên tiếp mấy năm từ đệ ngũ đến đệ nhị, năm nào cô cũng đoạt giải thưởng học sinh xuất sắc nhất trường.

Thế mà vào giờ thi hôm nay, giám thị gác thi bắt gặp cô nữ sinh ấy mở tập lên xem. Ông ta quát :

- Em đang làm gì vậy ? Đưa ngay cuốn tập cho tôi coi !

Cả phòng thi ngừng làm bài, nhìn sững cô nữ sinh. Ai nấy đều không khỏi ngạc nhiên khi chứng kiến người học giỏi nhất trường lên mở tập trong giờ thi.

Người giám thị cầm cuốn tập lên xem. Cuốn tập được bao một lớp giấy bóng mờ màu xanh đã cũ. Ông lật tập ra, ngạc nhiên thấy cuốn tập toàn giấy trắng đã ngả vàng. Ở một trang gần giữa tập có một chiếc lá trắc bá diệp, một lá thư, một hàng chữ « Ba ơi ! Con đã biết sự thật rồi. Ba nói dối con bấy lâu nay nhé. Con bắt đền ba đây ! »

Hàng chữ cuối trang có nét cứng, có lẽ không phải nét chữ của cô nữ sinh. Hàng chữ chỉ có ba chữ. Đó là một cái tên : Hoàng Bảo Hương !

Ông ngược lên nhìn. Cô nữ sinh Hoàng Bảo Hương đang ôm mặt khóc nức nở !

NGUYỄN THÁI HẢI

12-70